

Arbetsmarknadsbarometern 2010

De senaste rapporterna från ÅSUB

2009:1	Ålänningarnas kultur- och fritidsvaror
2009:2	Mot den tredje generationens regionpolitik. Lärdomar från Nordens autonomier och perifera ö-regioner
2009:3	Turismens samhällsekonomiska betydelse för Åland 2008
2009:4	Konjunkturläget våren 2009
2009:5	Den åländska beskattningen. Ekonomiska effekter av alternativa framtidsscenarier 2010-2020
2009:6	Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn våren 2009
2009:7	Behovet av finska i ålänningarnas vardagsliv. Den svenskspråkiga servicen inom offentlig sektor och handel
2009:8	Arbetsmarknadsbarometern 2009
2009:9	Ålänningarnas radiolyssnar- och TV-tittarvanor
2009:10	Konjunkturläget hösten 2009
2009:11	Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn hösten 2009
2009:12	Regionala effekter av fast vägförbindelse till Föglö
2009:13	Vilka krav kan vi ställa på framtidens kommuner? Ett underlag för den fortsatta diskussionen om organiseringen av kommunsektorn på Åland
2009:14	Handelsintegration och välfärdsutveckling under EU-medlemskapet
2010:1	Konjunkturläget våren 2010
2010:2	Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn våren 2010

Förord

Ett av ÅSUBs prioriterade satsningsområden är den åländska arbetsmarknaden med ett särskilt fokus på arbetskraftens kompetensutveckling samt efterfrågan på personer med olika typer av utbildning och yrken. Under 2006 och 2007 publicerade ÅSUB sålunda på uppdrag av landskapsregeringens utbildningsavdelning rapporter över kompetensbehoven inom den privata sektorn. Dessa rapporter följdes våren 2008 och våren 2009 upp av betydligt bredare studier – även inkluderande den offentliga sektorn – av efterfrågan på arbetskraft med olika typer av utbildning och yrkeskompetens under den kommande 12-månadersperioden.

Beställare och finansiärer är Arbetsmarknads- och studieserviceenheten (AMS) samt landskapsregeringens utbildningsavdelning.

Det huvudsakliga syftet har varit att bedöma det närmaste årets tillväxt av den sysselsatta arbetskraften inom det privata näringslivets olika branscher och den offentliga sektorns huvudmannaområden (Ålands landskapsregering, kommunerna, staten) och att på motsvarande sätt redogöra för rekryteringsbehovet inom olika yrkesklasser. I rapporten redogörs även för fort- och vidareutbildningsfrekvenserna m.m. inom branscher och sektorer. Här finns också en första översikt över behovet av att bedöma utländska yrkeskvalifikationer vid nyanställningar inom den offentliga sektorn.

Studiens faktaunderlag bygger på enkäter till ett representativt urval arbetsgivare inom den privata sektorn och den offentliga sektorn. Enkätmaterialen har insamlats och bearbetats under vintern och våren 2010, i något fall så sent som i maj månad.

ÅSUB vill härmed rikta ett stort tack till alla de företag och myndigheter som bidragit till undersökningen genom att besvara det utskickade enkätformuläret.

Utredare *Richard Palmer* har ansvarat för rapportens innehåll och utformning. Han har även stått för bearbetningen av enkätmaterialen och de kvantitativa och kvalitativa analyserna, samt utformat de elektroniska webbenkäterna.

Mariehamn i juni 2010

Bjarne Lindström
Direktör

Innehåll

Förord	5
Innehåll	5
Figurförteckning	6
Tabellförteckning	7
1. Sammanfattning	9
2. Uppdrag, förutsättningar, metoder och centrala begrepp	13
2.1 Grundbegrepp.....	14
3. De mest efterfrågade yrkesgrupperna	15
4. Behovet av arbetskraft inom det privata näringslivet	24
4.1 Förändringar i antalet anställda på den privata arbetsmarknaden	24
4.2 Rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet	27
4.3 Avgångar från arbetsmarknaden	31
4.4 Vilka yrkesgrupper kommer att efterfrågas till det privata näringslivet under året? ..	32
4.5 Yrkesgrupper som blir svåra att få tag på under året	35
5. Arbetskraftsbehovet inom den offentliga sektorn	37
6. Fortbildning.....	43
6.1 Fort-/vidareutbildning inom den privata sektorn	43
6.2 Fort- och vidareutbildning inom den offentliga sektorn	46
7. Bedömning av yrkeskvalifikationer inhämtade utomlands inom den offentliga sektorn.....	49
Referenser	51
Bilaga 1: Klassificeringar.....	52
Yrkesklassificering: Aggregering av huvudgrupperna i <i>Yrkesklassificeringen 2001</i>	52
Branschindelning	52
Bilaga 2: Enkäter	53

Figurförteckning

Figur 1. De fem förväntat mest efterfrågade yrkesgrupperna våren 2009 och våren 2010	15
Figur 2. Rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet på Åland. De vanligaste yrkesgrupperna 2010 jämfört med 2009 och 2008	23
Figur 3. Förväntad förändring av antalet sysselsatta inom det privata näringslivet på Åland, på ett års sikt våren 2008, våren 2009 och våren 2010, efter bransch	26
Figur 4. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet, efter bransch (antal helårstjänster) 2008, 2009 och 2010	29
Figur 5. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet, våren 2009 och våren 2010, efter yrkesstatistikens huvudgrupper (ISCO)	33
Figur 6. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens tillväxt i privat och offentlig sektor (antal helårstjänster och procent) våren 2008, våren 2009 och våren 2011	36

Tabellförteckning

Tabell 1. Det beräknade rekryteringsbehovet av olika yrkesklasser, på ett års sikt maj månad 2008, 2009 och 2010 rangordnade efter antal 2010. (Endast varaktiga rekryteringar, ej säsongsarbetskraft).....	17
Tabell 2. Prognos för rekryteringsbehovet (varaktiga helårstjänster, ej säsongsarbetskraft), efter yrkesklass och sektor, maj 2010 - maj 2011	21
Tabell 3. Förväntad förändring av antalet sysselsatta inom det privata näringslivet på ett års sikt 2007-2010. Antal helårstjänster efter bransch	25
Tabell 4. Förväntat rekryteringsbehov* inom det privata näringslivet. Antal helårstjänster, efter bransch, 2007 – 2010.....	27
Tabell 5. Förväntad rekrytering* inom det privata näringslivet under det kommande året efter övergripande yrkesområden 2008, 2009 och 2010.	31
Tabell 6. Pensionsavgångar på Åland, 2005-2009	31
Tabell 7. Förväntad rekrytering, avgångar, och förändring i antal sysselsatta i det privata näringslivet på Åland under 2010 (exklusive säsongsarbetskraft).....	32
Tabell 8. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens tillväxt (antal helårstjänster och procent)	36
Tabell 9. Förväntat förändring av antalet anställda och förväntat antal rekryteringar (helårstjänster) inom offentliga sektorn	37
Tabell 10. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) av landskapsanställda våren 2008, våren 2009 och våren 2010	38
Tabell 11. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den offentliga hälso- och sjukvården våren 2008, våren 2009 och våren 2010	39
Tabell 12. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den kommunala sektorn våren 2008, våren 2009 och våren 2010	40
Tabell 13. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom skolsektorn, våren 2008, våren 2009 och våren 2010	41
Tabell 14. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den statliga sektorn, våren 2008, våren 2009 och våren 2010	42
Tabell 15. Andelen som fortbildar sig varje år i det privata näringslivet, efter bransch 2006-2010 (procent).....	43
Tabell 16. Fortbildning/vidareutbildning som man kan tänka sig bekosta under det närmaste året, inom det privata näringslivet. Procentuella andelen av företagen inom branscherna som angivit respektive alternativ.	45
Tabell 17. Fortbildning inom den offentliga sektorn (procentandelar och antal personer) 2009-2010	47
Tabell 18. Fortbildning inom den offentliga sektorn (procentandelar) 2009-2010	47

1. Sammanfattning

Denna rapport innehåller en prognos över rekryteringsläget på i princip hela den åländska arbetsmarknaden för den närmaste 12-månadersperioden. Den innehåller en prognos över behovet av rekrytering av arbetskraft per bransch i den privata sektorn och per område i den offentliga sektorn.

Våren 2009 hade vi en djup ekonomisk kris i vår omvärld. Den åländska ekonomin och arbetsmarknaden undgick inte att påverkas av detta, även om effekten just på arbetsmarknaden var begränsad. Vi lever fortfarande i efterdyningarna av den krisen. Den ekonomiska tillväxten begränsas och därmed arbetsmarknadens tillväxt.

Den sysselsatta arbetskraftens volym förväntas minska med cirka 0,5 procent under den närmaste 12-månadersperioden, vilket motsvarar ett minus på 65 helårstjänster. Det innebär att våren 2010 är förväntningarna sammantagna avseende arbetsmarknaden fortsättningsvis pessimistiska inom såväl den privata som den offentliga sektorn.

Enligt vår prognos kommer de sysselsattas antal i det privata näringslivet att minska med motsvarande 45 helårstjänster (-0,5 procent) och inom den offentliga sektorn med 20 helårstjänster (-0,6 procent).

Förväntningarna inom det privata näringslivet avspeglar en kvardröjande återhållsamhet. För andra året i följd förväntas inom de flesta branscher en minskning av den totala personalstyrkan. Vår prognos säger att endast branscherna 'vatten och el', 'livsmedelsindustri', och 'finans' kommer att öka i storlek. De två sistnämnda ökar i försumbar utsträckning.

De största minskningarna i antal personer ser ut att ske inom branschen 'transport och kommunikation', där sjöfarten ingår. Vi får ett minus på 26 personer.

Inom branschen 'företagstjänster', som rymmer allt från konsult- och IT-företag till städfirmor, räknar vi med en minskning motsvarande 5 helårstjänster, och inom 'personliga tjänster' som rymmer allt från privat hälso- och sjukvård till sport-, fritids- och nöjesverksamhet och andra konsumenttjänster, ser det ut att bli ett minus på 6 tjänster.

Prognosen säger att inom *byggsektorn* har vi att vänta en minskning motsvarande 8 helårstjänster och inom tillverkningsindustrin, exklusive livsmedelsindustrin, en marginell minskning med 1 helårstjänst.

ÅSUB:s prognos över antalet varaktiga nyanställningar – det totala rekryteringsbehovet – omräknade till helårstjänster, under den närmaste 12-månadersperioden är 446, varav 288 i privat och 159 i offentlig sektor (i avrundade tal). 'Varaktiga' betyder i sammanhanget att vi bortser från säsongsarbetskraften. Anställningarna avser såväl ersättande som nya tjänster. Det förväntade rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet har gradvis minskat under de senaste åren, från 372 våren 2007 till 271 för ett år sedan och 288 denna vår, och detta trots en ökning av antalet pensionsavgångar.

Det varaktiga rekryteringsbehovet är lika med noll inom primärnäringarna, och inom livsmedelsindustrin, och för andra året i följd inom hotell- och restaurang. Inom övrig industri liksom inom handeln förväntas ett rekryteringsbehov om två helårstjänster i respektive bransch.

Inom vatten och el tror man att man kommer att behöva rekrytera motsvarande 9 helårstjänster. Inom byggsektorn förväntas ett ökande behov motsvarande 38 helårstjänster. Också inom finanssektorn ser rekryteringsbehovet (18) ut att öka i förhållande till för ett år sedan.

Branschen 'företagstjänster' tror sig behöva rekrytera motsvarande 19 helårstjänster i år för att täcka upp en del av avgångarna och inom branschen personliga tjänster handlar det om 46 helårstjänster.

Inom den numerärt klart största branschen 'transport och kommunikation' där sjöfarten är den tunga delen förväntas rekryteringsbehovet vara stort under året, till följd av stora avgångar. Behovet motsvarar 153 helårstjänster och ligger därmed i nivå med fjolårets behov.

Inom den *offentliga sektorn* räknar vi med en rekrytering under den närmaste 12-månadersperioden motsvarande 54 helårstjänster inom kommunsektorn (exklusive skolorna), 32 inom skolorna (inklusive Högskolan på Åland), 45 inom sjukvården, 18 inom landskapsförvaltningen, och 10 inom de statliga enheterna på Åland.

I och med den även i år förväntat minskande samlade efterfrågan på arbetskraft under den kommande 12-månadersperioden, räknar vi med en minskad efterfrågan på de flesta

yrkesgrupper.

Rekryteringsbehovet av *försäljare och butikskassörer* ser ut att öka i förhållande till fjolåret och året innan det och de beräknas bli den mest eftersökta yrkesgruppen (46 helårstjänster). Förklaringen till denna ökning av efterfrågan ligger förmodligen i ett ökat antal pensionsavgångar.

Vi noterar också en stark ökning av yrkeskategorin '*fastighetsskötsel och städning*'. Behovet där motsvarar 27 helårstjänster.

Den tredje största yrkeskategorin som ser ut att eftersökas under året är *kaptener, styrmän och sjöbefäl* (sammanlagt 25). Emellertid ser efterfrågan på *däcksmanskap och maskinpersonal* ut att minska markant i förhållande till fjolåret, så pass mycket att vi räknar med en efterfrågan motsvarande 21 helårstjänster (hälften av efterfrågan för ett år sedan).

Yrkesgruppen *data- m.fl. specialister inom teknik och naturvetenskap*, (varav de flesta i praktiken är dataspecialister), ser enligt vår prognos ut att fortsätta att minska under den kommande 12-månadersperioden, för andra året i följd. För denna yrkeskategori förväntar vi oss ett behov motsvarande 21 helårstjänster.

Efterfrågan för varaktig anställning av kategorin *serveringspersonal* motsvarar likaså sammanlagt 21 till antalet.

Rekryteringsbehovet till den offentliga hälso- och sjukvården ser ut att sammanlagt minska något i förhållande till fjolåret även om behovet av kategorin *primärskötare, närvårdare m.fl.* ökar något så att det kommer att ligga på motsvarande 16 helårstjänster. Det förväntade behovet av *sjuuskötare, röntgenskötare m.fl.*, kommer att ligga på samma nivå i fjol (10), medan behovet av *överläkare, specialläkare m.fl.* minskar (5).

Vår prognos säger att det kommer att behövas rekryteras sammanlagt 10 *ämneslärare och lektorer*, vilket är mindre än hälften av antalet i fjol. Dessutom kommer det att behövas motsvarande 6 helårstjänster av kategorin *klasslärare och barnträdgårdslärare*.

Såväl inom det privata näringslivet, som inom den offentliga sektorn efterfrågas *kontorspersonal*, sammanlagt motsvarande 18 helårstjänster.

Konjunkturen inom byggsektorn har förbättrats och yrkeskategorin *byggnadshantverkare och VVS:are* förväntas därmed öka i förhållande till fjolåret. Vi räknar med att rekryteringsbehovet kommer motsvara 11 helårstjänster (att jämföra med 5 för ett år sedan).

Sammantaget är vårt intryck att ökningen av den förväntade efterfrågan i första hand gäller utbildningsmässigt mindre kvalificerade yrkesgrupper.

2. Uppdrag, förutsättningar, metoder och centrala begrepp

Det primära syftet med föreliggande rapport är att, för det första, bedöma tillväxten på ett års sikt av antalet sysselsatta inom den privata sektorns olika branscher och inom den offentliga sektorns olika delar (landskapsförvaltningen, den kommunala sektorn, skolorna, den offentliga sjukvården och den statliga sektorn). För det andra redogör vi också på motsvarande sätt för rekryteringsbehovet avseende olika yrkesklasser. Uppdragsgivare för denna arbetskraftsbarometer har varit Arbetsmarknads- och studieserviceenheten (AMS) på Åland. Arbetsmarknadsbarometern fungerar som en integrerad del av ett större prognospaket tillsammans med ÅSUB:s konjunkturrapporter.

Sekundära syften har varit att dels redogöra för fortbildningsfrekvensen inom de olika branscherna och sektorerna, och dels att preliminärt kartlägga behovet av att bedöma yrkeskvalifikationer inhämtade utomlands inom den offentliga sektorn på Åland, vilket vi gör på uppdrag av Utbildningsavdelningen vid Ålands Landskapsregering.

Uppgifterna vi bygger på kommer dels från några frågor som ingår i den årliga konjunkturenkäten till den privata sektorn (se enkäter sid. 54-55), som skickas till ett urval åländska företag, dels från en arbetskraftsenkät som vi i slutet av april skickat ut till i princip hela den åländska offentliga sektorn (se sid. 56-61).

Vårt underlag för den privata sektorn härleds alltså från de svar ett representativt urval åländska företag lämnar till oss. Det innebär att dessa företag kommer att representera fler än sig själva. Företagens svar viktas utifrån storleken på företagens personalstyrka. De data om utvecklingen på den privata arbetsmarknaden vi får ut av våra beräkningar blir på så sätt ett prognostiserat närmevärde.

När det gäller den offentliga sektorn, däremot, har vi ett så pass heltäckande underlag att svaren inte behöver viktas. Därför torde också precisionen vara relativt god.

De viktigaste begränsningarna i arbetskraftsbarometern är följande.

- (1) Den 'tredje sektorn'; frivilligorganisationerna, (Folkhälsan, Röda korset, Emmaus, m.fl.), föreningarna och församlingarna är än så länge inte inkluderade i vår undersökning.
- (2) Vi har endast uppgifter om *efterfrågan* på vissa yrkesgrupper, men vi har ingen

möjlighet att redovisa detaljer i *utbudet* av arbetskraft eller om avgångar till följd av pension, studier, emigration i olika branscher och sektorer.

2.1 Grundbegrepp

I denna rapport används några grundbegrepp som bör förtydligas. Begreppet 'helårstjänst', som vi använder för att ange den sysselsatta arbetskraftens volym aggregerat, bransch- eller sektorsvis, representerar arbetsinsatsen från en person på heltid under ett helt år. Ett alternativt begrepp för helårstjänst är 'personårsverk'.

Det '*totala rekryteringsbehovet*' motsvarar alla nyanställningar som behöver göras dels för att täcka upp pensions- och andra avgångar, dels de eventuella tillkommande helt nya arbetsplatserna. Ett förväntat negativt rekryteringsbehov inom en bransch skulle alltså innebära att arbetskraftsvolymen förväntas minska.

Nettotillväxten av den sysselsatta arbetskraften under ett år är lika med volymen nyanställda minus avgångarna under ett år – allt omräknat till helårstjänster.

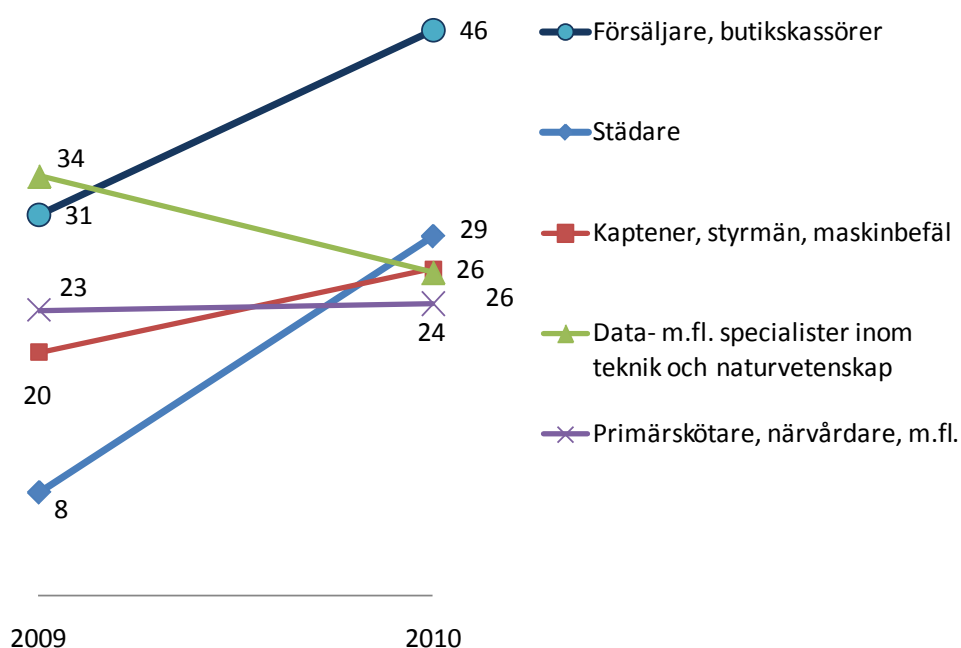
Vi beräknar endast det vi kallar det 'varaktiga' rekryteringsbehovet, och de varaktiga nyanställningarna. Det innebär att *vi bortser från säsongsarbetskraften*. I den mån säsongsanställda övergår till att bli mer varaktigt anställda kan man utgå från att de finns med i beräkningarna.

3. De mest efterfrågade yrkesgrupperna

Det vi i fortsättningen kallar 'rekrytering', 'nyrekrytering' och 'rekryteringsbehov', handlar uteslutande om *varaktig* rekrytering; anställningar som är ämnade att räcka minst ett år. Den arbetskraft som anställs tillfälligt säsongvis är alltså inte inkluderad.

De fem mest eftersökta yrkesgrupperna visas i *Figur 1*. De övriga efterfrågade yrkesgrupperna våren 2010 redovisas i rangordning i *Tabell 1*. Som jämförelse anges också antalet efterfrågande föregående år.

Figur 1. De fem förväntat mest efterfrågade yrkesgrupperna våren 2009 och våren 2010

Två relativt lågkvalificerade yrkeskategorier toppar listan på efterfrågade grupper. Våren 2010 är den mest efterfrågade yrkesgruppen under den kommande 12-månadersperioden *försäljare och butikskassörer* (*Figur 1*). Det förväntade behovet av denna yrkeskategori har ökat gradvis under de senaste tre åren från 19 år 2008, 31 år 2009 och slutligen 46 våren 2010 (*Tabell 1*). Orsaken är dels helt enkelt att yrkeskategorin är en av de största på den åländska arbetsmarknaden, vilket gör att man

har relativt sett stora pensionsavgångar. Det understryks av att man från branschen i vårens konjunkturbarometer från ÅSUB angav att man förväntade sig en närmast oförändrad personalstyrka.

Som andra på listan på de mest efterfrågade yrkeskategorierna finner vi *städare*, som efterfrågas främst inom hotellbranschen (*Figur 1, Tabell 1*). Efterfrågan motsvarande 29 helårstjänster ser ut att vara ovanligt stor just i år.

Den tredje platsen delas av *data- m.fl. specialister inom teknik och naturvetenskap*, och *kaptener, styrmän och maskinbefäl*.

Efterfrågan på yrkeskategorin *data- m.fl. specialister inom teknik och naturvetenskap*, har minskat under de senaste åren, från motsvarande 72 år 2008 till 34 helårstjänster under fjolåret till 25 i år. Liksom för ett år sedan utgörs majoriteten av denna grupp av dataspecialister, som efterfrågas av tjänsteföretag inom det privata näringslivet. Nergången får tillskrivas den ekonomiska lågkonjunkturen som började hösten 2008.

Omsättningen på sjöfolk ser ut att variera mellan olika yrkesgrupper under det kommande året. Efterfrågan på yrkeskategorin *kaptener, styrmän och maskinbefäl* har ökat ytterligare denna vår. Vår prognos säger att det omräknat till helårstjänster kommer att behöva rekryteras sammanlagt motsvarande 26 helårstjänster under den närmaste 12-månadersperioden, att jämföra med de förväntade 20 för ett år sedan.

Däremot har efterfrågan på yrkeskategorin *däcksmanskap, och maskinpersonal* minskat avsevärt i förhållande till fjolåret; från 41 i fjol till 21 helårstjänster i år. Bland såväl frakt- som passagerarrederierna förväntar sig en i stort sätt oförändrad personalstyrka under det kommande året. Vi kan alltså utgå från att efterfrågan på de ovannämnda sammanlagt 47 helårstjänsterna inom sjöfartsbranschen i första hand handlar om rekryteringar för att ersätta avgångar.

Rekryteringsbehovet inom den offentliga hälso- och sjukvården, och av servicepersonal till kommunerna är vanligtvis stort på Åland. Yrkesgruppen *primärskötare, närvårdare, m.fl.* hör till de allra största på den åländska arbetsmarknaden, varför det är naturlig att de årliga avgångarna därifrån är relativt stora varje år. I år ligger efterfrågan enligt vår prognos på i stort samma nivå som i fjol (*Figur 1, Tabell 1*); motsvarande 23 respektive 24 helårstjänster.

Tabell 1. Det beräknade rekryteringsbehovet av olika yrkesklasser, på ett års sikt maj månad 2008, 2009 och 2010 rangordnade efter antal 2010. (Endast varaktiga rekryteringar, ej säsongarbetskraft)

Yrken	Antal 2008	Antal 2009	Antal 2010
Totalt	579	450	446
Försäljare, butikskassörer	19	31	46
Städare	4	8	29
Kaptener, styrmän, maskinbefäl	8	20	26
Data- m.fl. specialister inom teknik och naturvetenskap	72	34	25
Primärskötare, närvårdare, m.fl.	26	23	24
Övrig kontorspersonal	24	22	23
Däcksmanskap, maskinpersonal	11	41	21
Serveringspersonal	5	15	21
Kockar, storhushållspersonal	13	12	17
Chefer: inom ekonomi, administration och personal	33	25	16
Elektriker, elmontörer	9	2	14
Sjukskötare, röntgenskötare m.fl.	22	15	14
Byggnadshantverkare, VVS	25	5	11
Sekreterare, dataregistrerare, (m.fl.)	15	7	11
Ämneslärare och lektorer	24	22	10
Dataoperatörer och liknande	11	13	10
Drifts- och verksamhetschefer (inkl. rektorer)	5	3	10
Klasslärare och barnträdgårdslärare	24	18	10
Hemvårdare, personliga assistenter m.fl.	12	4	9
Köksbiträden	1	2	8
Barnvårdsarbetare	10	14	8
Fordonsförare, chaufförer	17	8	6
Fiskodlingsarbetare	10	3	6
Experter inom fysik, kemi och teknik	0	5	6
Överläkare, specialläkare m.fl.	19	10	5
Fastighetsskötsel	25	11	5
Kundservice inom penningtrafik	7	7	5
Gräns- och sjöbevakare	3	2	4
Experter inom försäljning och finansiering	0	18	4
Specialister inom juridik	4	2	3
Poliser	7	2	3
Studiehandledare, m.fl.	2	1	3
Medhjälpare i gruv- och byggbranschen m.fl.	0	0	2
Arkivarier, bibliotekarie, spec. inom museisektor	1	2	2
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	4	1	2
Fysio- och ergoterapeuter m.fl.	1	1	2
Barnmorskor	4	2	2
Administrativa tjänstemän	2	2	2

Fortsättning nästa sida

Tabell 1, fortsättning

Yrken	Antal 2008	Antal 2009	Antal 2010
Skatteberedare och –inspektörer	0	0	2
Journalister, konstnärer m.fl.	0	1	2
Processarbetare (inom metallindustrin)	0	0	2
Processarbetare (träförädling och papperstillverkning)	1	1	2
Maskinoperatörer, metall- och mineral	0	0	2
Maskinoperatörer, kemisk industri	0	0	2
Maskinmontörer, -reparatörer	3	14	2
Handledare inom socialsektorn (ungdomsledare m.fl)	5	5	2
Läkare	2	2	1
Överskötare och avdelningsskötare	3	2	1
Universitets- och högskollärare	6	1	1
Speciallärare	3	0	2
Specialister inom samhälls- och socialvetenskaper	6	4	1
Hälsovårdare	1	1	1
Löneräknare, försäkringshandläggare m.fl.	0	0	1
Brandmän	0	1	1
Arbetsmaskinförare	0	0	1
Experter inom hälsovård (exkl. sjukvård)	2	3	1
Sjukhus- och vårdbiträden	9	2	0
Servicepersonal (personliga tjänster; frisörer,m.fl.)	5	2	0
Konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.	0	1	0
Besiktningstekniker	2	0	0
Gatu- och anläggningsarbetare	3	0	0
Häradsutmättningsman (biträdande utmättningsman)	1	0	0
Lagerarbetare	2	0	0
Skatteberedare och –inspektörer	2	0	0
Specialister inom agrikultur och forstvetenskap	3	0	0
Tulltjänstemän	1	0	0
Tvätteriarbetare	17	0	0
Övrig personal i kundservice (inkl alarmoperatörer)	3	0	0
Övriga maskinoperatörer och montörer	22	0	0
Totalt	579	450	446

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskrafts- och konjunkturenkäter

Behovet av kategorin *sjukskötare, röntgenskötare m.fl.* ser ut att ligga på samma nivå i år (14) som i fjol (15).

Efterfrågan på *överläkare, specialläkare m.fl.* inom den offentliga sjukvården ser ut att

fortsätta att minska. Rekryteringsbehovet halveras enligt prognosen i förhållande till ifjol. Behovet ligger på 5 i år, att jämföra med 10 för ett år sedan och 19 år 2008.

Det kan i sammanhanget noteras att vi är på väg in i en period med allmänt större årliga pensionsavgångar.

Som framgår av *Tabell 1* är skillnaden i det förväntade antalet nyrekryteringar stor 2008, jämfört med ifjol och i år. I fjol förväntades rekryteringsbehovet på den åländska arbetsmarknaden hamna på motsvarande 450 helårstjänster, att jämföra med 579 året innan. I år beräknas det sammanlagda rekryteringsbehovet på den åländska arbetsmarknaden ligga mycket nära fjolårets; det motsvarar 446 helårstjänster.

Efterfrågan på en annan viktig yrkesgrupp, *chefer inom ekonomi, administration och personal*, som återfinns såväl inom det privata näringslivet som inom den offentliga sektorn, visar en neråtgående trend. I år efterfrågas sammanlagt 16, att jämföra med förväntningarna på 25 för ett år sedan och 33 våren 2008. Om man emellertid slår samman denna kategori med kategorin *drifts- och verksamhetschefer inklusive rektorer*, och får en allmän chefs- eller ledningskategori blir bilden något annorlunda. Efterfrågan på *drifts- och verksamhetschefer inklusive rektorer*, ökar nämligen något.

Såväl inom det privata näringslivet, som inom den offentliga sektorn efterfrågas kontorspersonal, sammanlagt motsvarande 23 helårstjänster, en mer än i fjol enligt vår prognos.

Under de senaste två åren har den största enskilda yrkesgruppen som efterfrågats till den offentliga sektorn varit *ämneslärare och lektorer*. Vår prognos är att efterfrågan på lärare överlag under innevarande år minskar i förhållande till i fjolåret. Enligt vår prognos mer än halveras behovet detta år. Det kommer inte att behöva rekryteras sammanlagt mer än motsvarande 10 helårstjänster av denna yrkeskategori, jämfört med 22 i fjol och 24 året innan det.

Dessutom ser efterfrågan på kategorin *klasslärare och barnträdgårdslärare* ut att utvecklas på samma sätt. I år är prognosen att det kommer att behövas motsvarande 10 helårstjänster, att jämföra med 18 i fjol och 24 året innan (*Tabell 1*).

En yrkeskategori som efterfrågades allmänt för ett år sedan, men som nu ser ut att sjunka tillbaka är *experter inom försäljning och finansiering* (från motsvarande 18 helårstjänster ifjol till 4 i år).

Andra efterfrågade yrkesgrupper är *serveringspersonal* (vars efterfrågan ökat från 15 till 21) *maskinmontörer och -operatörer* (14) *dataoperatörer och liknande* (13) *kockar, storhushållspersonal* (från 13 till 17). Också elektriker förväntas bli en relativt efterfrågad yrkeskategori under perioden fram till maj 2011 (14). Där är efterfrågan betydligt större än för ett år sedan (2).

För två år sedan var den näst största av de efterfrågade yrkeskategorierna inom den privata sektorn *byggnadshantverkare och VVS:are* (25 helårstjänster). Lågkonjunkturen inom byggsektorn såg ut att slå hårt mot denna yrkeskategori för ett år sedan när efterfrågan minskade till 5 helårstjänster. Nu ser efterfrågan ut att repa sig så att rekryteringsbehovet kommer att motsvara 11 helårstjänster.

Övriga efterfrågade yrkeskategorier redovisas i *Tabell 1*, och hela den förväntade rekryteringen sammanfattas i *Tabell 2*.

Den allmänna tendensen ser ut att vara att efterfrågan stärks på många lågkvalificerade yrken medan den minskar på de högkvalificerade.

Till de yrkeskategorier där efterfrågan ökar och utbildning på gymnasienivå är tillräcklig hör:

- Försäljare och butikskassörer
- Städare
- Serveringspersonal
- Kockar, storhushållspersonal
- Elektriker, elmontörer
- Byggnadshantverkare
- Sekreterare, dataregistrerare
- Köksbiträden

Till de yrkesgrupper inom vilka det i de flesta fall är nödvändigt med eftergymnasial utbildning och där efterfrågan förväntas minska hör:

- Chefer inom ekonomi, administration och personal
- Ämneslärare och lektorer
- Överläkare, specialläkare
- Experter inom försäljning och finansiering

Tabell 2. Prognos för rekryteringsbehovet (varaktiga helårstjänster, ej säsongsarbetskraft), efter yrkesklass och sektor, maj 2010 - maj 2011

Huvudgrupp	Yrkesklass	Privata	Kommunala	Skolorna	Sjukvården	Landskapet	Staten	Totalt
Chefer och högre tjänstemän	Drifts- och verksamhetschefer (inkl. rektorer)	5,9		4,00				9,87
	Chefer: inom ekonomi, administration och personal	11,3	3,00			2,00		16,33
Specialister	Specialister inom teknik och naturvetenskap (inkl. dataspecialister)	20,9	1,00			3,00		24,94
	Arkitekter och övriga specialister inom teknik						1,00	1,00
	Överläkare, specialläkare m.fl.				5,00			5,00
	Läkare					1,00		1,00
	Överskötare och avdelningsskötare				1,00			1,00
	Universitets- och högskollärare			1,00				1,00
	Ämneslärare och lektorer			10,30				10,30
	Klasslärare			6,00				6,00
	Barnträdgårdslärare		4,00					4,00
	Speciallärare			2,00				2,00
	Studiehandledare			2,80				2,80
	Specialister inom juridik					3,00		3,00
	Arkivarier, bibliotekarier, spec. inom museisektor					2,00		2,00
	Specialister inom samhälls- och socialvetenskaper		1,00					1,00
	Journalister, konstnärer m.fl.	2,0						1,97
Experter	Experter inom fysik, kemi och teknik	1,6	4,00					5,56
	Dataoperatörer och liknande	10,3						10,30
	Kaptener, styrmän, maskinbefäl	25,3				1,00		26,31
	Säkerhets- och kvalitetsinspektörer		2,00					2,00
	Experter inom hälsovård (exkl. sjukvård)	0,6						0,59
	Fysio- och ergoterapeuter m.fl.				2,00			2,00
	Sjukskötare, röntgenskötare m.fl.	3,5			10,00			13,54
	Barnmorskor				2,00			2,00
	Hälsovårdare				1,00			1,00
	Experter inom försäljning och finansiering	3,7						3,70
	Administrativa tjänstemän					2,00		2,00
	Gräns- och sjöbevakare						4,00	4,00
	Skatteberedare och -inspektörer						2,00	2,00
	Handledare inom socialsektorn (ungdomsledare m.fl.)		1,50					1,50

Anm.: Talen är avrundade. *) Kommunerna och kommunalförbunden, **) exklusive ÅHS och Högskolan på Åland

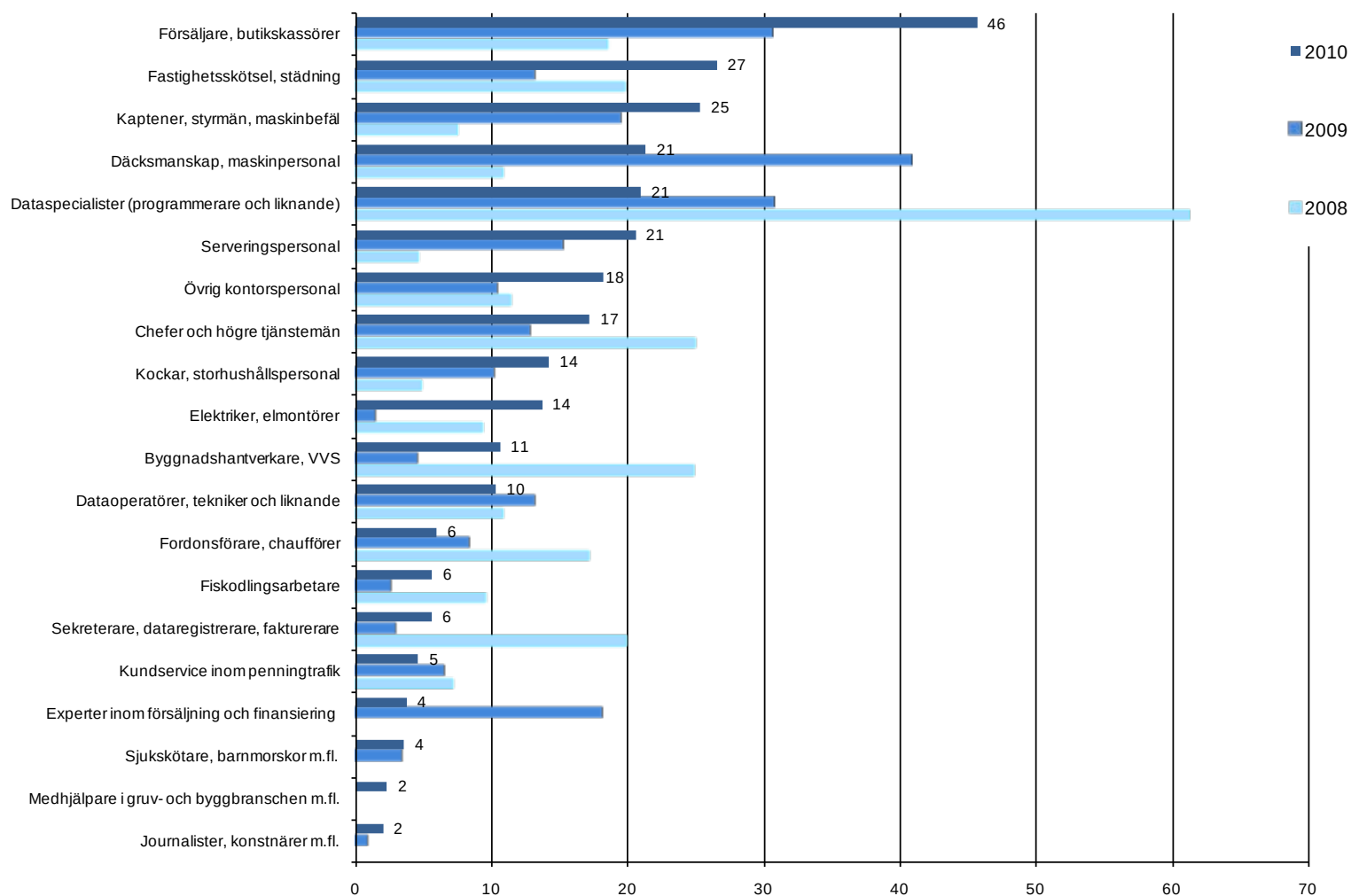
Fortsättning nästa sida

Tabell 2, fortsättning

Huvudgrupp	Yrkesklass	Privata	Kommunala	Skolorna	Sjukvården	Landskapet	Staten	Totalt
Kontorspersonal och personal i kundservicearbete	Sekreterare, textbehandlare (inkl. dataregistrerare)	5,5	1,00		2,00	1,00	1,00	10,55
	Löneräknare, försäkringshandläggare m.fl.						1,00	1,00
	Övrig kontorspersonal	18,2	2,00	1,00	2,00			23,20
	Kundservice inom penningtrafik	4,6						4,59
Service-, försäljnings- och omsorgspersonal	Serveringspersonal	20,5						20,54
	Kockar, storhushållspersonal	14,2	1,80	1,00				16,99
	Primärskötare, närvårdare, barnskötare, hemvårdare m.fl.		7,50		16,00			23,50
	Barnskötare, familjedagvårdare m.fl.		7,78					7,78
	Hemvårdare, personliga assistenter m.fl.		7,00	2,00				9,00
	Brandmän		1,00					1,00
	Poliser					3,00		3,00
	Försäljare, butikskassörer	45,6						45,62
Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.	Fiskodlingsarbetare	5,6						5,60
Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare	Byggnadshantverkare, VVS	10,6						10,59
	Maskinmontörer, -reparatörer	1,6						1,56
	Elektriker, elmontörer	13,7						13,66
Process- och transportarbetare	Processarbetare (inom metallindustrin)	1,6						1,56
	Processarbetare (träförädling och papperstillverkning)	1,6						1,56
	Maskinoperatörer, metall- och mineral	1,6						1,56
	Maskinoperatörer, kemisk industri	1,6						1,56
	Fordonsförare, chaufförer	6,0						6,00
	Arbetsmaskinförare						1,00	1,00
	Däcksmanskap, maskinpersonal	21,0						21,00
Övriga arbetstagare	Köksbiträden		6,00		2,00			8,00
	Städare	27,0			2,00			29,00
	Fastighetsskötsel		3,00	2,00				5,00
	Gatu- och anläggningsarbetare							0,00
	Medhjälpare i gruv- och byggbranschen m.fl.	2,3						2,29
	Totalt	287,7	47,6	35,1	48,0	18,0	10,0	446,39

Anm.: Talen är avrundade. *) Kommunerna och kommunalförbunden **) exklusive ÅHS och Högskolan på Åland

Figur 2. Rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet på Åland. De mest efterfrågade yrkesgrupperna 2010 jämfört med 2009 och 2008

4. Behovet av arbetskraft inom det privata näringslivet

4.1 Förändringar i antalet anställda på den privata arbetsmarknaden

I samband med konjunkturenkäten ställer vi några frågor om företagens försörjning av arbetskraft i ett ettårsperspektiv (se enkätfrågorna 12-14 i konjunkturenkäten, Bilaga 2, s. 55). För det första bad vi företagen uppge storleken på den nuvarande arbetsstyrkan och den förväntade storleken på personalstyrkan om ett år. För det andra bad vi dem uppskatta antalet nyanställningar under den kommande 12-månadersperioden. För det tredje bad vi dem uppge antalet förväntade rekryteringar av specifika yrkesgrupper. Därmed har vi kunnat uppskatta förändringarna på arbetsmarknaden som helhet och på branschnivå i ett 12-månadersperspektiv.

Vi är intresserade av att dels prognostisera arbetskraftens volymtillväxt i det privata näringslivet, dels av att uppskatta det förväntade rekryteringsbehovet, samt att försöka ringa in var det kan komma att bli svårigheter att rekrytera yrkesfolk.

Vid läsningen av prognosresultaten bör man ha i minnet att beräkningarna grundas på de förhållanden som gäller just vid tillfället när företagen fyller i enkäten, och eftersom vi inte har den praktiska möjligheten att fråga alla företag i alla branscher, måste de företag vi frågar representera flera än sig själv (de tilldelas en speciell vikt beroende på sin storlek och ibland beroende på branschens storlek). Häri föreligger alltid en risk för felbedömningar.

Vilka förändringar i arbetskraftens storlek i det privata näringslivet kan vi förvänta på ett års sikt? Sammanställningen i *Tabell 3* av svaren från vår konjunkturenkät visar förväntningarna om tillväxt av personalstyrkan inom företagen. Siffrorna redovisas i kolumnen längst till höger. De branschvisa siffrorna om förväntade förändringar i personalstyrkan (motsvarande helårstjänster) som företagen själva uppgivit i enkäten redovisas också i *Figur 3*.

Den sammanlagda totala förändringen för år 2010 ligger på en minskning motsvarande 45 helårstjänster, hälften av den förväntade minskningen i fjol.

Tabell 3. Förväntad förändring av antalet sysselsatta inom det privata näringslivet på ett års sikt 2007-2010. Antal helårstjänster efter bransch

	Våren 2007	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	148	111	-92	-45
Primärnäringsar	-5	0	-2	-6
Livsmedelsindustri	1	-1	0	1
Övrig industri	20	11	-17	-1
Vatten och el	0	2	0	5
Bygg	33	23	-20	-8
Handel	9	11	-9	0
Transport och kommunikation	-6	12	-3	-26
Hotell och restaurang	25	7	2	0
Finans	3	3	1	1
Företagstjänster	.	.	.	-5
Personliga tjänster	.	.	.	-6
Övriga tjänster	67	43	-43	.

Anm.: År 2010 ändrades klassificeringen av branscherna. 'Övriga tjänster' ersattes av 'företagstjänster' respektive 'personliga tjänster'.

Källa: ÅSUB:s konjunkturenkäter

Av siffrorna i översta raden i *Tabell 3* framgår att några förväntningar om att kunna expandera personalstyrkan inom det privata näringslivet inte heller detta år infinner sig.

Förväntningarna dämpades redan våren 2008 när man förväntade sig en tillväxt motsvarande endast 111 helårstjänster. Ett år senare kunde krisförväntningarna tydligt avläsas, när man förväntade sig en nettominskning av den samlade arbetsstyrkan om 92, och i år fortsätter de överlag negativa förväntningarna att vara förhärskande.

Fört ett år sedan visade de sammanvägda resultaten från vår konjunkturenkät på en övervikt för förväntningen att tillväxten i den totala personalstyrkan skulle komma att bli negativ; en prognos som låg i linje med den fördjupade lågkonjunkturen. I år visade "barometerutslaget" i konjunkturrapporten på ytterligare en minskning av personalstyrkan i förhållande till fjolåret.

För ett år sedan förväntade sig det privata näringslivet sammantaget att den sysselsatta arbetskraften skulle minska under 2009, med motsvarande 92 helårstjänster.¹

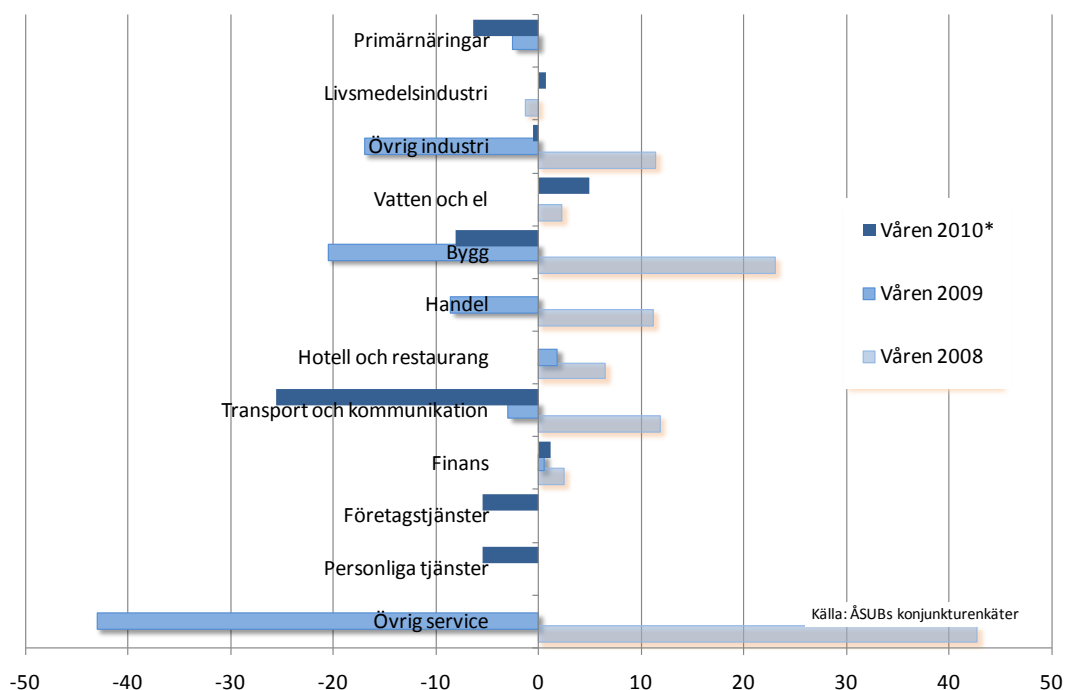
¹ De prognostiserade nyanställningarnas antal inom det privata näringslivet var år 2007: 372, år 2008: 311, och år 2009: 271 (*Tabell 5*).

Ett år senare är förväntningarna en ytterligare minskning motsvarande 45 helårstjänster.

I Figur 3 visar tydligt i grafisk form de negativa förväntningarna i branscherna de två senaste åren i förhållande till våren 2008. Utslagen är övervägande negativa (åt vänster i figuren) 2009 och 2010, medan de var övervägande positiva (åt höger) 2008.

Vi ser vissa skillnader i förväntningar på den aggregerade nivån mellan 2009 och 2010. Särskilt är det de ännu mer negativa förväntningarna inom 'transport och kommunikation' 'övrig industri', och inom primärnäringsarna som syns. Vi bör ha i åtanke att det här rör sig om absoluta tal, förändringen inom transport och kommunikation är endast 0,8 procent.

Figur 3. Förväntad förändring av antalet sysselsatta inom det privata näringslivet på Åland, på ett års sikt våren 2008, våren 2009 och våren 2010, efter bransch

Om vi mer i detalj ser på de förväntade personalförändringarna i de enskilda branscherna rekryteringsbehov (Tabell 3, Figur 3) ser vi att endast inom branschen vatten och el förväntar man sig i år en positiv tillväxt av antalet sysselsatta (Figur 3). Tillväxten på 5 helårstjänster motsvarar 4 procent av arbetskraften.

Inom primärnäringsarna förväntar man sig att arbetsstyrkan kommer att minska ytterligare detta år med motsvarande 6 helårstjänster. Inom livsmedelsindustrin

förväntar man sig en marginellt ökande arbetsstyrka (1), och inom den övriga tillverkningsindustrin förväntar man sig enligt prognosen en minskning på 1 helårstjänst. Hotell- och restaurangbranschen förväntar sig enligt beräkningarna *status quo*, men svaren i konjunkturenkäten var något motstridiga; det antydde också i branschens svar att man kan komma att minska arbetsstyrkan något.

4.2 Rekryteringsbehovet inom det privata näringslivet

Vi övergår nu till att mer i detalj ser på de enskilda branschernas förväntade rekryteringsbehov (*Tabell 4, Figur 4*). Med rekryteringsbehov avses här såväl ersättningar för avgångar som nyrekrytering. Som framgår av den översta raden i *Tabell 4*, uppgår den förväntade rekryteringen inom det privata näringslivet till motsvarande 288 helårstjänster, en liten ökning i förhållande till fjolåret (271), men under nivån för 2008 och 2007.

Tabell 4. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet. Antal helårstjänster, efter bransch, 2007 – 2010

	Våren 2007	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	372	311	271	288
Primärnäringsar	4	29	7	0
Livsmedelsindustri	1	5	3	0
Övrig industri	45	14	17	2
Vatten och el	3	9	2	9
Bygg	39	36	8	38
Handel	36	38	48	2
Hotell och restaurang	1	13	0	0
Transport och kommunikation	163	75	150	153
Finans	9	16	7	18
Företagstjänster	.	.	.	19
Personliga tjänster	.	.	.	46
Övrig service	71	76	30	.

Anm.: Förändrad kategorisering av tjänstesektorn år 2010. Avrundade värden.

*) Endast varaktiga nyanställningar (exklusive säsongsarbetskraft)

Källa: ÅSUB:s konjunkturenkäter

Det samlade rekryteringsbehovet motsvarar 0,5 procent av arbetskraften i det privata näringslivet.

Inom *primärsektorn, livsmedelsindustrin och hotell/restaurang* är det förväntade rekryteringsbehovet lika med 0. Inga varaktiga anställningar kommer alltså enligt vår prognos att göras inom dessa branscher under året.

Blir det ett sådant utfall kan den åländska arbetsmarknaden inte räkna med någon draghjälp från dessa branscher. *Hotell/restaurang* förväntade sig i stort sett *status quo*, under det kommande året när det gäller personalstorleken. Det är därför något motsägelsefullt om också rekryteringsbehovet hamnar på ett prognostiserade antal 0, eftersom några avgångar borde vara förestående. Det bör i sammanhanget påpekas att vi här rör oss med ett 12-månadersperspektiv vilket gör att den tillfälliga säsongsarbetskraften inte är medräknade.

Detta understryker hur svårt det är att prognostisera utvecklingen inom *hotell- och restaurangbranschen*, något som säkert har med karaktären på verksamheten att göra. Branschen är starkt väder- och säsongsberoende och genomströmningen av anställda är mycket stor, och behovet av arbetskraft omräknat till helårstjänster kan vara svår att bedöma till och med för företagaren själv som lämnar uppgifterna till oss. Vi har försökt komma till rätta med osäkerheterna i prognoserna för branschen genom att enbart räkna med det vi kallar varaktiga anställningar; anställningar som förväntas bestå under minst ett år. Därmed faller säsongsarbetskraften utanför. Inte desto mindre kvarstår svårigheterna att förutse konjunkturen inom branschen och som säkert kommer att kvarstå i framtiden.

Överlag kan man säga att förändringar i arbetskraftens storlek säger en del om hur branscherna utvecklas, men berättar egentligen inte så mycket om hur arbetsmarknaden kommer att se ut. Branschernas efterfrågan på arbetskraft bestäms visserligen delvis av konjunkturen; men i minst lika hög grad av åldersstruktur (pensionsavgångar) och genomströmningsgrad, faktorer som vi hittills inte haft möjlighet att studera.

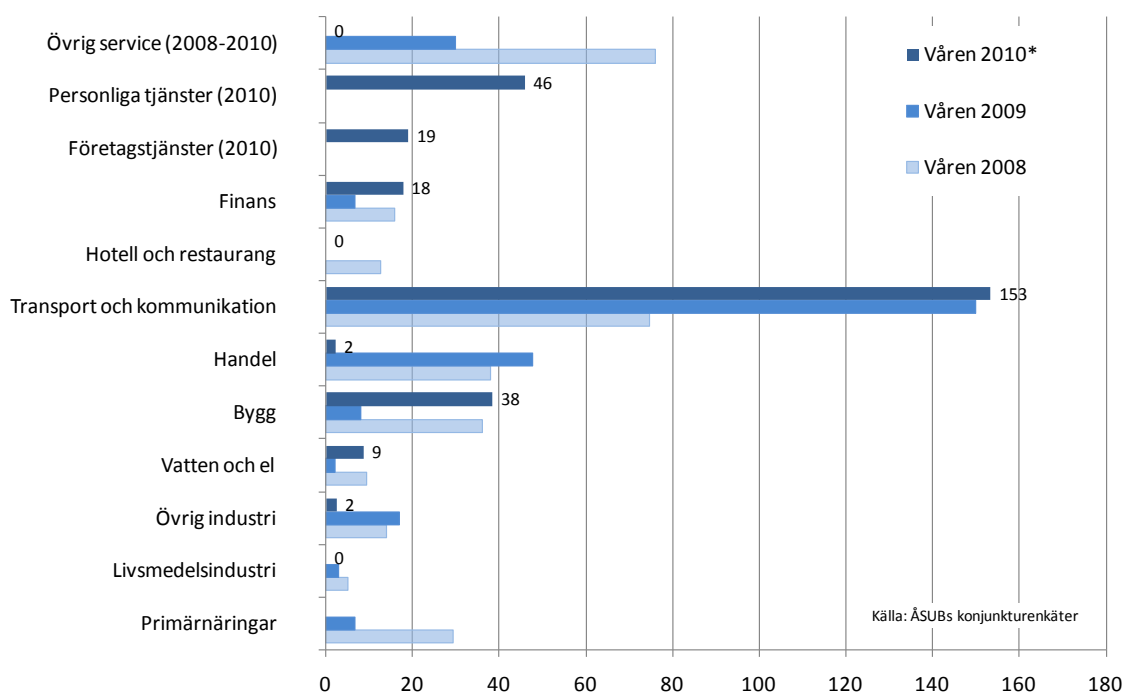
Inom *handeln* och den *övriga industrin* rör det sig om ett mycket begränsat behov motsvarande 2 helårstjänster för respektive bransch.

Inom branschen *företagstjänster* förväntar man sig ett rekryteringsbehov motsvarande 2 procent av arbetsstyrkan, vilket i antal motsvarar 19 helårstjänster.

Den åländska *finansbranschen* har expanderat utomlands i och med det landbaserade åländska näringslivets största utländska direktinvestering; Kaupthing-affären, som innebar ett tillskott till branschens samlade personalstyrka på cirka 150 personer. Någon expansion på den åländska marknaden ser det emellertid inte ut att bli från branschens sida under det närmaste året, tvärtom har man aviserat en strukturrationaliserande policy härvidlag.

Som visas i *Tabell 3*, har förväntningarna om en positiv tillväxt (på Åland) av branschen varit modesta under senaste år. Förväntningarna i dagsläget liksom i fjol är en expansion motsvarande en helårstjänst.

Figur 4. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet, efter bransch (antal helårstjänster) 2008, 2009 och 2010

Behovet inom *finansbranschen* motsvarar 3,3 procent av branschens arbetsstyrka. Med en förväntad nivå på nyanställningarna motsvarande 18 helårstjänster (*Tabell 4, Figur 4*), blir de prognostiserade avgångarnas antal i branschen 17.

Förväntningarna om en positiv tillväxt av personalstyrkan inom den dominerande branschen *transport och kommunikation* där sjöfarten ingår, har gradvis dämpats de

senaste åren. Som framgår av *Tabell 3* förväntar man sig för andra året i följd en minskning av den samlade personalstyrkan (-26). Denna dominerande bransch i den åländska ekonomin förväntas stå för mer än hälften av det varaktiga rekryteringsbehovet under året (*Tabell 4, Figur 4*). Det förväntade rekryteringsbehovet ligger på 153 helårstjänster vilket motsvarar 4 procent av branschens arbetsstyrka. Vi kommer alltså att ha en relativt stor omsättning på arbetskraft och stora avgångar under den kommande 12-månadersperioden.

Byggbranschen omfattar företag som förutom att de arbetar med uppförande av hus, också arbetar med elinstallationer, anläggning av vägar, VVS-arbeten, och måleriarbeten. Branschens storlek växlar starkt med konjunkturen. För ett år sedan avspeglades den avmattade konjunkturen inom denna tidigare tillväxtbransch i starkt negativa förväntningarna om personalstyrkans tillväxt. Man förväntade sig då en minskning av personalstyrkan i storleksordningen 20 personer (*Figur 3, Tabell 3*). De negativa förväntningarna om personaltillväxt fortsatte som vi såg i år (-8).

Personalgenomströmningen och avgångarna inom byggbranschen är relativt stora, vilket gör att man trots en förväntad minskning av personalstyrkan kan komma att rekrytera under året. Nyrekryteringarna ser nu ut att komma att öka i förhållande till fjolåret. Som framgår av *Tabell 4* har förväntningarna gällande antalet nyrekryteringar inom byggbranschen ökat, från 8 för ett år sedan till 38 i år (se *Tabell 4, Figur 4*).

Med den förväntade ökningen av det totala antalet sysselsatta inom *vatten och el* (5), skulle det betyda att man i branschen räknar med en relativt stor rekrytering. Följaktligen är prognosen att man här kommer att rekrytera motsvarande 6 helårstjänster.

För ett par år sedan kunde vi konstatera att prognosen för branschen *övrig service*, d.v.s. företag som sysslar med personliga och företagstjänster antydde att branschen är en vital och expansiv del av det åländska näringslivet. Ifjol förväntade man sig att den ekonomiska krisen skulle komma att minska den samlade personalstyrkan med lika mycket som man för ett år sedan förväntade sig att den skulle öka, nämligen med 43 helårstjänster (*Tabell 3, Figur 3*).

I år har vi infört en ny branschindelning som innebär att vi särskiljer 'företagstjänster' och 'personliga tjänster'. Sammantaget är prognosen för dessa branscher att de kan komma att krympa med motsvarande 11 helårstjänster. Det förväntade rekryteringsbehovet i branschen *företagstjänster* ligger på motsvarande 19

helårstjänster, och för *personliga tjänster* 46, vilket för den sistnämnda innebär hela 8,6 procent av branschens arbetsstyrka. Avgångarnas antal prognostiseras till motsvarande 24 helårstjänster inom företagstjänster och 52 inom personliga tjänster.

Tabell 5. Förväntad rekrytering* inom det privata näringslivet under det kommande året efter övergripande yrkesområden 2008, 2009 och 2010.

	Våren 2008		Våren 2009		Våren 2010	
	Rekryterings- behov	Procent	Rekryterings- behov	Procent	Rekryterings- behov	Procent
Totalt	311	100	271	100	288	100
Lednings-, specialist- och expertarbete	112	36	101	39	85	30
Kontors- och servicearbete	64	21	103	29	109	38
Manuellt arbete	135	43	67	32	94	33

*) Endast varaktiga anställningar

Anm.: För en förklaring till vilka underkategorier som ingår i de tre huvudkategorierna se Bilaga 1

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s konjunktürenkäter

Tabell 6. Pensionsavgångar på Åland, 2005-2009

2005	2006	2007	2008	2009
346	314	308	378	414

Källa: Pensionsskyddscentralen

4.3 Avgångar från arbetsmarknaden

Avgångarna från den åländska arbetsmarknaden sker i första hand (1) via pensionsavgångar, men också genom (2) avgångar till studier och genom (3) utflyttning. De två sista kategorierna överlappar delvis varandra.

Pensionsavgångarna på Åland från privat och offentlig sektor framgår av *Tabell 6*. Antalet avgångar mellan 2005 och 2007 sjönk från 346 personer till 308 beroende på att årskullarna födda under det andra världskriget som nu går i pension var relativt små. Enligt uppgifter från Pensionsskyddscentralen var antalet pensionsavgångar 2008 på Åland 378, och steg till 414 år 2009.

Vår prognos om den sammanlagda volymen på *rekryteringsbehovet* i det privata näringslivet är 288 personer (helårstjänster). Med en prognostiserad negativ nettotillväxt av antalet sysselsatta på Åland i den privata sektorn om 45 personer, skulle det innebära att avgångarna från den privata sektorn bör ligga kring uppskattningsvis 333 personer detta år. Det inkluderar pensionsavgångar, avgångar till studier, emigration och avgångar till följd av uppsägningar och andra orsaker.

Tabell 7. Förväntad rekrytering, avgångar, och förändring i antal på Åland under 2010 (exklusive säsongsarbetskraft)

	Rekrytering	Avgångar	Förändring
Privata sektorn	288	333	-45
Offentliga sektorn	159	179	-20
Totalt	446	512	-65

4.4 Vilka yrkesgrupper kommer att efterfrågas till det privata näringslivet under året?

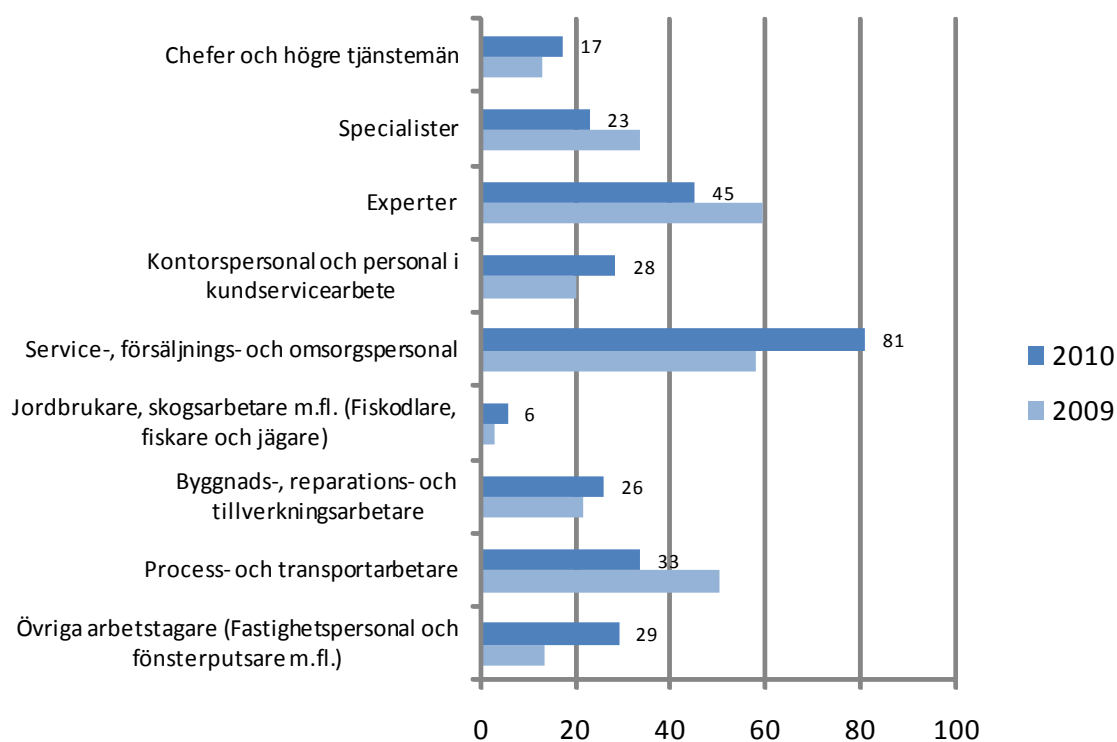
I årets konjunkturenkät ställdes frågor till företagen angående vilken yrkesinriktning man kommer att efterfråga hos den personal man planerar att nyanställa och vilken yrkesinriktning man tror kommer att bli svårast att få tag på.

Vi sammanfattar det prognostiserade behovet av arbetskraft inom det privata näringslivet genom att summera behovet enligt yrkesklassificeringens statistiska huvudgrupper (ISCO).² Mycket grovt kan vi räkna med att behovet inom kategorierna 'chefer och högre tjänstemän' samt 'specialister, och 'experter', motsvarar krav på högskolekompetens, medan behovet inom kategorierna 'kontorspersonal och personal i kundservicearbete', 'service-, försäljnings- och omsorgspersonal', byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare, och delar av kategorin 'process- och transportarbetare' motsvarar krav på utbildning på gymnasie- eller institutnivå.

Inom kategorin 'övriga arbetstagare' kan vi utgå ifrån att kraven på utbildning utöver grundnivå är låg.

² För en översikt över ISCO-klassificeringen se http://www.stat.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2001/index_sv.html.

Figur 5. Förväntat rekryteringsbehov inom det privata näringslivet, våren 2009 och våren 2010, efter yrkesstatistikens huvudgrupper (ISCO)

- *Chefer och högre tjänstemän.* I år förväntar vi oss ett något större rekryteringsbehov av chefer inom ekonomi, administration och personal samt drifts- och verksamhetschefer (17 helårstjänster) inom det privata näringslivet än för ett år sedan (se högst upp i Figur 5).
- *Specialister.* För den kommande 12-månadersperioden förväntar vi oss för andra året i rad en nergång i efterfrågan på specialister, som i detta sammanhang närmast uteslutande handlar om dataspecialister. För ett år sedan handlade det om en nära nog halvering av efterfrågan från 64 för ett år sedan till 34. Den förväntade efterfrågan fortsätter att minska i år; till motsvarande 23 helårstjänster (Figur 5).
- Den förväntade efterfrågan inom yrkeskategorin *experter* ökade rejält i fjol, i förhållande till året innan (från 24 till 59 helårstjänster). Orsaken var bland annat det ökade behovet av sjökaptener, styrmän, maskinfäl. I år faller det förväntade rekryteringsbehovet tillbaka till 45, trots ett ökande behov av den

yrkeskategorin. Det är i första hand kategorin *experter inom finansiering och försäljning* som minskar drastiskt.

- Däremot ser efterfrågan på kategorin *kontorspersonal och personal i kundservicearbete* ut att öka i förhållande till fjolåret (från 20 till 28, se *Figur 5*).
- Vi kan för tredje året i rad notera att vi har förväntningar om ett ökande behov av personal inom kategorin *service-, försäljnings- och omsorgspersonal*. Enligt vår prognos kommer behovet under det kommande året att öka från 58 för ett år sedan till 81 den kommande 12-månadersperioden. Orsaken till detta är bland annat det ökande behovet av försäljare och butikskassörer men också av serveringspersonal. Behovet av kockar till det privata näringslivet ser också ut att öka.
- Inom kategorin *jordbrukare, skogsarbetare m.fl.* ser det ut att främst behövas ett fåtal fiskodlingsarbetare, för att kompensera för avgångar från näringen.
- Efterfrågan på kategorin *byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare* ser ut att öka i förhållande till för ett år sedan. Ökningen i efterfrågan gäller särskilt byggnadshantverkare, VVS-are, elektriker och elmontörer. Däremot sjunker efterfrågan på maskinmontörer, och -reparatörer. För ett år sedan var förhållandena de omvända.
- Vår prognos pekar på att detta år kommer ett mindre antal *process- och transportarbetare* att efterfrågas än under fjolåret (en minskning från motsvarande 50 till 33 helårstjänster). Detta år kommer rederierna att behöva rekrytera ett betydligt mindre antal däcksmanskap och maskinpersonal än för ett år sedan (*Tabell 1*).
- Arbetskraft inom kategorin *övriga arbetstagare* till vilken bland annat hör fastighetsskötsel, städning, tvätteriarbete, kommer att vara betydligt mer eftersökta under den kommande 12-månadersperioden än under motsvarande period i fjol. Det beror i första hand på ett ökande behov av rekrytering av kategorin städare.

4.5 Yrkesgrupper som blir svåra att få tag på under året

Vilka yrkesgrupper blir svåra att få tag på under året? Företagen inom det vi här kallar primärbranschen, det vill säga i princip fiskodling och trädgårdsodling förutser överlag inga problem med sin arbetskraftförsörjning under året, även om *trädgårdsmästare* nämns i sammanhanget.

Inom livsmedelsindustrin förutspår man inga problem med rekryteringen, medan man inom övrig industri nämns *skogsbruksingenjör* och *hyvleripersonal*.

Branschen vatten och el förväntar sig inga problem med att rekrytera ny personal under året.

Företagen inom byggbranschen förväntar sig i år liksom i fjol att det kan bli svårt att få tag på *elektriker* och *arbetsledare*. Man nämner också "*erfarna byggarbetare*" i sammanhanget.

Inom branschen 'handel' förväntar man sig att det kan bli svårt att hitta folk till *butiksledning*, *arbetsprojektledare*, *försäljning inklusive telefonförsäljning*, *bilmekaniker*, *montörer*. Dessutom, *optiker* och *farmaceuter* och till och med *skogsbruksingenjör* nämns i sammanhanget.

Den yrkesgrupp som blir svårast att rekrytera inom transport och kommunikation liksom ifjol förväntas bli i synnerhet *maskinförförare* och *restaurang- och kökspersonal* men också *däckförförare*. Andra yrkesgrupper inkluderar IT-folk, *sjölöneräknare* med erfarenhet och *deltidschaufförer*. Hotell- och restaurang förutspår inga större problem i rekryteringen, förutom möjligen när det gäller *kockar*, och man nämner också "*duktiga servitörer*".

Inom finansbranschen förväntar man sig inga större rekryteringsproblem, även om man inom försäkringssektorn nämner "*underwriting och skadereglering*".

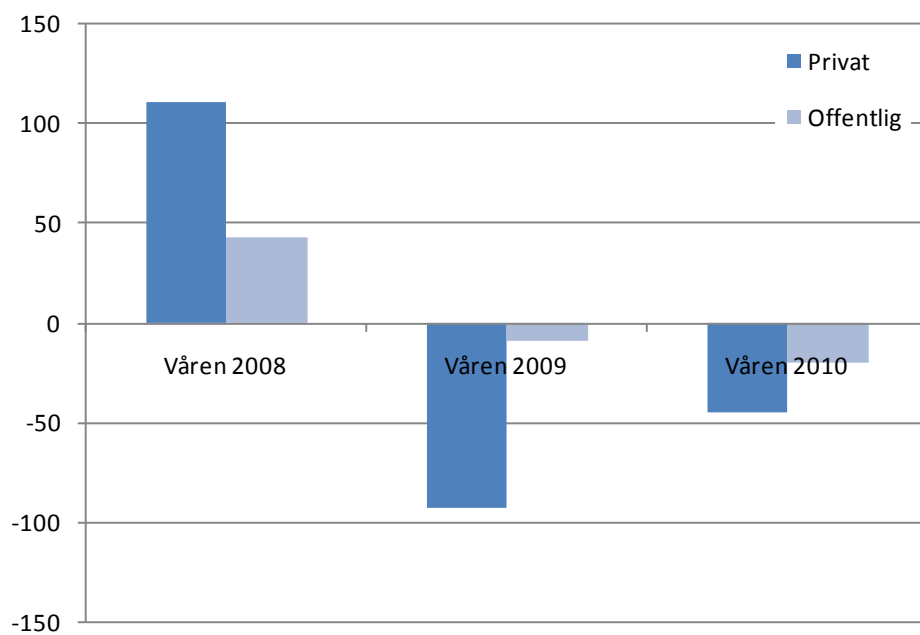
Inom branschen '*företagstjänster*' tror man liksom för ett år sedan att det kan bli svårt att hitta *dataspecialister* (databasadministratörer, programmerare, nätverksutbildade) men också *utbildad lokalvårdare*, *säljare* och *erfarna redovisare*. Branschen personliga tjänster, slutligen, räknar med att det kan bli svårigheter att rekrytera *träningsinstruktörer* och - återigen - *dataspecialister* (programmerare).

Tabell 8. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens utveckling (antal helårstjänster och procent) under den närmaste 12-månadersperioden våren 2008, våren 2009 och våren 2010

	Våren 2008		Våren 2009		Våren 2010	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Totalt	154	1,3	-101	- 0,9	-65	-0,5
Privat	111	1,5	-92	-1,1	-45	-0,6
Offentlig	43	1,0	-9	-0,3	-20	-0,5

Källa: Bearbetning av data från ÅSUBs konjunktur- och arbetskraftsenkäter

Figur 6. Prognos över den sysselsatta arbetskraftens förändring i privat och offentlig sektor (antal helårstjänster) våren 2008, våren 2009 och våren 2010

5. Arbetskraftsbehovet inom den offentliga sektorn

I detta avsnitt använder vi begreppet *landskapsanställda* för att beteckna alla anställda vid landskapets allmänna förvaltning, lagberedningen, Ålands polismyndighet och alla övriga underställda myndigheter/byråer förutom Högskolan på Åland och Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). De underställda enheterna är Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, Ålands polismyndighet, Landskapsalarmcentralen, AMS, Motorfordonsbyrån och ÅSUB. ÅHS' arbetskraftsbehov redovisas skilt och Högskolans arbetskraftsbehov redovisas tillsammans med övriga skolor.

Tabell 9. Förväntat förändring av antalet anställda och förväntat antal rekryteringar (helårstjänster) inom offentliga sektorn, 2010

	Förändring (antal)	Procent	Rekrytering (antal)	Procent
Totalt	-23	-0,7	159	4,6
Kommunsektorn	9	0,7	54	3,9
Hälso- och sjukvården (offentliga)	-23	-2,7	45	5,2
Skolorna	6	0,9	32	5,2
Landskapsregeringen	0	0,0	18	4,6
Staliga sektorn	-15	-7,5	10	4,9

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkät

För ett år sedan sade vår prognos att volymen anställda inom den offentliga sektorn skulle minska med motsvarande 9 helårstjänster; vilket motsvarade 0,3 procent av arbetsstyrkan inom sektorn (*Tabell 8*). Som framgår av den översta raden i *Tabell 9* är prognosen för i år än mer negativ. Antalet offentliganställda ser ut att minska med motsvarande 23 personårstjänster; 0,7 procent av den totala arbetsstyrkan.

För ett år sedan var den förväntat negativa tillväxten under 2009 inom den privata sektorn på 1,1 procent (*Tabell 8*). Det skulle ha inneburit att den relativa fördelningen mellan den offentliga och den privata sektorn på den åländska arbetsmarknaden skulle ändras så att den offentliga ökade sin andel något. Vi har tillgång till sysselsättningsdata först med ett par års eftersläpning, därför vet vi ännu inte om prognosen slog in.

I år är prognosen att man inom den offentliga sektorn sammanlagt kommer att behöva

nyanställa motsvarande 159 helårstjänster (4,6 procent av den nuvarande arbetsstyrkan, se *Tabell 9*). Vilket skulle innebära 20 mindre än man förväntade sig för ett år sedan. Liksom för ett år sedan förväntas kommunsektorn, skolorna, och hälso- och sjukvården stå för det största antalet nyanställda.

Volymen anställda vid *landskapsförvaltningen* och landskapsregeringen underställda enheter ser ut att förbli oförändrad (*Tabell 9*). För ett år sedan såg det ut som om ökningen av pensionsavgångarna bland landskapsanställda inte skulle täckas upp med nyanställningar men att man ändå skulle anställa motsvarande 19 helårstjänster. Nivån är i stort sett densamma i år då man förväntar sig behöva nyrekrytera motsvarande 18 helårstjänster för att bibehålla denna volym.

Som framgår av *Tabell 10* har det de två senaste åren varit kvalificerade yrkeskategorier som efterfrågats mest. Så ser det också ut i år. Tre jurister, tre specialister inom data, teknik och naturvetenskap, ett par chefer och högre tjänstemän, ett par utbildningsadministratörer. Därtill kommer tre poliser.

Tabell 10. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) av landskapsanställda våren 2008, våren 2009 och våren 2010

	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	37	19	18
Poliser	7	2	3
Specialister inom juridik	4	2	3
Specialister inom data, teknik, naturvetenskap	5	2	3
Chefer inom ekonomi, administration och personal	6	4	2
Administrativa tjänstemän (utbildningsadministratörer)	0	0	2
Arkivarier, bibliotekariéer, spec. inom museisektor	1	2	2
Sekreterare, textbehandlare, mfl	1	2	1
Sjöbefäl, hamnledare, m.fl.	0	0	1
Läkare	0	0	1
Övrig kontorspersonal	4	3	0
Specialister inom samhälls- och socialvetenskap	4	2	0
Specialister inom agrikultur och forstvetenskap	2	0	0
Besiktningstekniker	2	0	0
Alarmoperatörer	1	0	0

Anm. 'Landskapsförvaltningen' är här exkl. ÅHS och Högskolan på Åland

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Volymen av den sysselsatta arbetskraften inom den åländska offentliga *sjukvården* förväntas minska med 23 helårstjänster motsvarande en procentuell negativ tillväxt på 2,7 procent (*Tabell 9*). Sparbetinget förväntas alltså slå igenom på personalsidan. Antalet nyanställningar förväntas bli 45, något färre än i fjol, och motsvarande 5,2 procent av arbetskraften.

De förväntade nyanställningarna omräknade till helårstjänster redovisas i *Tabell 11*. Inom den offentliga hälso- och sjukvården ser vi att den förväntade efterfrågan på *primärskötare, närvårdare m.fl.* ökar till 16, medan kategorin 'sjukskötare, röntgenskötare m.fl.' ser ut att hålla sig på samma nivå som för ett år sedan.

Den förväntade efterfrågan på 'överläkare, specialläkare m.fl.' ser ut att fortsätta att sjunka (5 i år, 10 i fjol och 19 våren 2008). Den sammantagna efterfrågan på övriga yrkeskategorier minskar något.

Tabell 11. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den offentliga hälso- och sjukvården våren 2008, våren 2009 och våren 2010

Yrkesgrupp	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	77	49	45
Primärskötare, närvårdare m.fl.	10	12	16
Sjukskötare, röntgenskötare m.fl.	20	10	10
Överläkare, specialläkare m.fl.	19	10	5
Barnmorskor	4	2	2
Sekreterare, dataregistrerare m.fl.	5	2	2
Övrig kontorspersonal	5	2	2
Köksbiträden	1	2	2
Städare och fastighetsskötare	1	2	2
Fysio- och ergoterapeuter m.fl.	1	1	2
Överskötare och avdelningsskötare	3	2	1
Hälsovårdare	1	1	1
Sjukhus- och vårdbiträden	4	2	0
Kockar, storhushållspersonal	1	1	0
Lagerarbetare	2	0	0

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter 2008, 2009 och 2010

Man förväntar sig en efterfrågan på motsvarande 2 helårstjänster för kategorierna *barnmorskor, sekreterare, dataregistrerare m.fl., övrig kontorspersonal, köksbiträden, städare och fastighetsskötare, fysio- och ergoterapeuter m.fl.* Därtill kommer bland annat en överskötare, en avdelningsskötare och en hälsovårdare.

Volymtillväxten av den sysselsatta kommunalt anställda arbetskraften (exkl. skolorna) förväntas bli 9 helårstjänster motsvarande en tillväxt på 0,7 procent, vilket är något lägre än vid motsvarande bedömning för ett år sedan. Antalet rekryteringar förväntas uppgå till 54 helårstjänster (57 ifjol, se *Tabell 12*).

Som framgår av *Tabell 12* ligger tyngdpunkten i kommunsektorns (exklusive skolorna) arbetskraftsbehov på omsorgssidan, liksom den gjort de senaste åren. Här redovisar vi behovet exklusive personal i skolorna. Antalet *barnskötare familjedagvårdare, m.fl.* som kommer att behövas under den kommande 12-månadersperioden, är 8, och samma antal *primärskötare, närvårdare m.fl.* förväntas behövas vilket är något mindre än vid motsvarande bedömning ifjol.

Tabell 12. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den kommunala sektorn våren 2008, våren 2009 och våren 2010

Yrkesgrupp	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	75	57	54
Barnskötare, familjedagvårdare, m.fl.	10	6	8
Primärskötare, närvårdare, m.fl.	13	11	8
Hemvårdare, personliga assistenter m.fl.	6	4	7
Sjukhus-/vård- och köksbiträden, städare m.fl.	5	0	6
Barntädgårdslärare	10	8	4
Tekniska experter	3	2	4
Chefer inom ekonomi, administration och personal	5	8	3
Fastighetsskötare, m.fl.	1	1	3
Övrig kontorspersonal	3	5	2
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	0	0	2
Restaurang- storhushållspersonal, kockar	2	2	2
Handledare, socialsektorn (ungdomsledare m.fl.)	5	5	2
Sekreterare, textbehandlare, mfl (inkl dataregistrerare)	3	1	1
Specialister inom data, teknik, naturvetenskap	3	1	1
Brandmän	0	1	1
Specialister inom samhälls- och socialvetenskap	1	2	1
Sjukskötare m.fl.	2	0	0
Gatu- och anläggningsarbetare	3	0	0

Anm.: Talen är avrundade. Rekryteringsbehovet till arbetsplatser vid skolorna är ej medräknade, de redovisas skilt
Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Av *hemvårdare, personliga assistenter m.fl.* kommer det att behöva rekryteras 7. Vi ser också att behovet av *barntädgårdslärare/förskollärare* förväntas fortsätta att minska (4), ligger på en ännu lägre nivå än ifjol (8). Det förväntade behovet av chefer och högre tjänstemän minskar likaså; 3 i år att jämföra med 8 för ett år sedan.

Skolornas (inklusive Högskolan på Åland) samlade personalstyrka beräknas öka med 6 helårstjänster (cirka 0,9 procent). Antalet ersättande och helt nya anställningar förväntas uppgå till motsvarande 32 helårstjänster, vilket skulle innebära att vi för tredje året i följd har en förväntad minskning.

Som *Tabell 13* visar, gäller det största behovet – liksom tidigare år – ämneslärare (10) och klasslärare (6). Dessutom finns ett behov av motsvarande 4 helårstjänster av personal inom *drifts- och verksamhetschefer (inklusive rektorer)*. Att det skulle behövas '*primärskötare, närvårdare m.fl.*' inom skolsektorn kan verka förvånande, men förklaringen är att det i detta sammanhang handlar om 3 i underkategorin elev- och personliga assistenter.

Tabell 13. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom skolsektorn, våren 2008, våren 2009 och våren 2010

Yrkesgrupp	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	72	50	32
Ämneslärare och lektorer	24	22	10
Klasslärare	14	10	6
Drifts- och verksamhetschefer (inklusive rektorer)	2	2	4
Primärskötare, närvårdare, barnskötare, hemvårdare m.fl.	6	8	3
Studiehandledare	2	1	3
Fastighetsskötsel	3	3	2
Universitets- och högskollärare	6	1	1
Speciallärare	3	0	1
Övrig kontorspersonal	0	1	1
Kockar, storhushållspersonal	6	0	1
Programledare	1	0	0
Experter inom fysik, kemi och teknik	0	1	0
Data- m.fl. specialister inom teknik och naturvetenskap	0	1	0
Specialister inom samhälls- och socialvetenskaper	1	0	0
Städare	4	0	0

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Staten är en förhållandevis liten arbetsgivare på Åland, och än mindre ser den ut att bli under det kommande året. Det ser ut som om den samlade personalstyrkan kan komma att fortsätta att minska i år med så mycket som 15 helårstjänster (*Tabell 9*).

Nyrekreringen ser i nuläget ut att komma att begränsa sig till 4 *sjöbevakare*, ett par *skatteberedare/-inspektörer*, och en vardera av kategorierna *sekreterare*, *textbehandlare*, *m.fl. (inkl dataregistrerare)*, *försäkringshandläggare m.fl.*, *arkitekter* och *övriga specialister inom teknik* och slutligen en *arbetsmaskinförare* (*Tabell 14*).

Tabell 14. Det förväntade rekryteringsbehovet (helårstjänster) inom den statliga sektorn, våren 2008, våren 2009 och våren 2010

Yrkesgrupp	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	11	6	10
Gräns- och sjöbevakare	3	2	4
Skatteberedare och -inspektörer	2	0	2
Sekreterare, textbehandlare, mfl (inkl dataregistrerare)	0	0	1
Försäkringshandläggare m.fl.	0	0	1
Arkitekter och övriga specialister inom teknik	0	0	1
Arbetsmaskinförare	0	0	1
Tulltjänstemän	1	0	0
Administrativa tjänstemän	2	2	0
Häradsutmättningsman (biträdande utmättningsman)	1	0	0
Övrig kontorspersonal	0	1	0
Övrig personal i kundservice	2	0	0

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

6. Fortbildning

6.1 Fort-/vidareutbildning inom den privata sektorn

I årets konjunkturenkät frågade vi också företagen i vilken utsträckning de tror att de kommer att satsa på fortbildning under den närmaste 12-månadersperioden. Som vi ser i den översta raden i *Tabell 15* ligger den sammanvägda andelen i år på samma nivå som för ett år sedan, nämligen 26 procent vilket också är medeltalet för perioden 2006-2010. Vi kan alltså slå fast att var fjärde anställd inom det privata näringslivet fortbildar sig.

Tabell 15. Andelen som fortbildar sig varje år i det privata näringslivet, efter bransch 2006-2010 (procent)

	2006	2007	2008	2009	2010	Medeltal
Totalt	24	25	31	23	26	26
Primär	10	34	33	23	17	23
Livsindustri	12	19	11	27	42	22
Övrig industri	20	27	33	16	27	25
Vatten och el	53	52	40	26	43	43
Bygg	13	20	19	20	18	18
Handel	22	21	23	24	21	22
Hotell och restaurang	32	19	15	12	17	19
Transport och kommunikation	23	25	31	15	27	24
Finans	41	30	50	59	49	46
Företagstjänster	.	.	.	.	26	26
Personliga tjänster	.	.	.	.	47	47
Övriga tjänster	36	29	35	43	.	35

Anm.: En ny branschindelning genomfördes 2010. Kategorin 'övriga tjänster' upphör

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Även om osäkerheten kring uppgifterna om andelen som fortbildar sig är rätt stor, bör vi nu efter att ha analyserat enkätsvaren under fem år kunna fastslå att branscherna 'vatten och el', 'finans' (bank- och försäkring) har den högsta fortbildningsfrekvensen i medeltal under de senaste åren. Vi vet också sedan tidigare att just dessa branscher har den största andelen högskoleutbildade.³ Den nära liggande slutsatsen är att den som är

³ Resultatet går väl ihop med den allmänna tesen vi härledde från vår utbildningsutredning (ÅSUB Rapport 2006:2, *Det framtida behovet av utbildning på Åland*); nämligen att utbildning verkar generera mera utbildning

högre utbildad har större chans att få förkovra sig genom fort-/vidareutbildning på sitt arbete.⁴

Frågan om vilket område företagen tänkte satsa sin fortbildning på, engagerar branscherna i varierande grad. Nedan listas de viktigaste områdena som man inom de enskilda branscherna i år kan tänka sig att satsa utbildningsresurser.

- *Primärsektorn:* organisationseffektivisering, försäljning, ekonomi, växtproduktion
- *Livsmedelsindustri:* ekonomi
- *Övrig industri:* IT och datorrelaterad utbildning, arbetsledning, plastkunskap, säkerhetsfrågor, projektledning, försäljning, angående nya material, försäljning och administration, svetsarlicenser, ledarskap, valideringar.
- *Vatten och el:* Elsäkerhet, IT, CAD-teknik, byggande av ellinjer, processteknik yrkesutbildning för chaufförer
- *Bygg:* rörinspektion, kylteknik, kontor, arbetsledning, säkerhet, plattsättning, kylbehörighet, teknik, arbetsledning, våtrum, ritning, data, elsäkerhet
- *Handel:* lokalvård, produktkunskap, optik, ekonomi, teknisk kompetens, butiksbranschen, olika myndighetskrav, bygg och järn, produktkännedom, service, data/IT, dekoration, försäljning, ledarutbildning, montering, brandsäkerhet, verkstad, farmakologi, service och försäljning, arbetsmiljö, serviceuppdateringar, bokföring, livsmedelshygien
- *Transport och kommunikation:* brandutbildning säkerhet, första hjälp och livräddning, miljö, data, ledning/ ledarskapsutbildning, kompetensutveckling, pilot, chaufförsfortbildning, försäljning,
- *Hotell- och restaurang:* ekonomi, vaktutbildning/ narkotika, vapenhandel, redovisning, service, personalfrågor, ”normal yrkeskunskap”, service och ekonomi
- *Bank- och försäkring:* försäljning, produktkännedom, placeringsrådgivning, underwriting och ledarskap, försäljning, planeringar
- *Företagstjänster:* informationsteknologi, programmering och projektledning, systemutveckling, nätverksutbildning, mobil tjänsteutveckling, ny lagstiftning, strategi och marknadsföring, lokalvård, miljö, ekonomi, försäljning,

för den enskilde individen.

⁴ Ibid

kundservice, språk, VVS-relaterade dataprogram, fastighetsmäklarexamen, redovisning och beskattning, webbdesign.

- *Personliga tjänster*, företagshälsovård, instruktör, service, administration, säljservice, ledarskap och kommunikation

Genomgående teman i fortbildningssatsningarna inom de olika branscherna är liksom under tidigare år dels IT, dels säkerhetsutbildning.

Vilken form av fortbildning och/eller vidareutbildning kan man inom det privata näringslivet tänka sig bekosta under det närmaste året? Frågan i vår konjunkturenkät ställdes enkelt, med två, varandra icke-uteslutande alternativ: a) enskilda, kortare utbildningstillfällen och b) utbildning för examen/certifiering.

Tabell 16. Fortbildning/vidareutbildning som man kan tänka sig bekosta under det närmaste året, inom det privata näringslivet. Procentuella andelen av företagen inom branscherna som angivit respektive alternativ.

	Enskilda, kortare utbildnings- tillfällen (procent av företagen)			Utbildning för examen/certifiering (procent av företagen)		
	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010	Våren 2008	Våren 2009	Våren 2010
Totalt	87	86	87	8	17	27
Primär	90	82	97	0	9	0
Livsmedelsindustri	100	100	99	0	0	59
Övrig industri	95	92	82	12	8	25
Vatten och el	84	100	100	47	0	0
Bygg	87	90	97	26	29	34
Handel	83	88	96	11	4	37
Hotell och restaurang	49	73	75	10	18	8
Transport och komm.	83	78	98	6	15	28
Finans	94	67	93	6	33	79
Företagstjänster	.	.	100	.	.	18
Personliga tjänster	.	.	97	.	.	71
Övrig service	96	94	.	7	37	.

Källa: ÅSUBs konjunkturenkäter

Liksom för ett år sedan är det enskilda kortare utbildningstillfällen som omfattas av de flesta företagen. Siffrorna i *Tabell 16* visar att 87 procent av företagen kan tänka sig att bekosta kortare utbildningstillfällen, vilket är ungefär samma nivå som under tidigare år. Andelen som kan tänkas bekosta utbildning för examen/certifiering har däremot stigit från 8 år 2008 till 17 procent i fjol och 27 procent i år.

När det gäller alternativet 'utbildning för certifiering' kan vi notera drastiska kast i svaren mellan åren i de enskilda branscherna (Kolumnerna till höger i *Tabell 16*). Resultaten är så pass "svajiga" att de bör tolkas försiktigt. Vissa resultat är dock tydliga, som att man exempelvis inom ca en tredjedel av byggbranschen kan tänkas behöva och bekosta denna typ av fortbildning.

6.2 Fort- och vidareutbildning inom den offentliga sektorn

Drygt hälften av de anställda inom den offentliga sektorn fortbildar sig i nuläget. Inom *landskapsförvaltningens* och dess underställda enheter och myndigheter (exklusive ÅHS och Högskolan på Åland) är fort- och vidareutbildningsfrekvensen 32 procent (25 procent för ett år sedan). Därmed ligger den något över genomsnittet i den privata sektorn.

Fortbildningsfrekvensen varierar mellan enheter. Den är hög inom polisen och vid AMS men i allmänhet lägre inom förvaltningens olika enheter.

Inom alla avdelningar inom landskapsregeringen kan man tänka sig att bekosta enskilda kortare utbildningstillfällen. Ingen avdelning anger att de skulle kunna tänka sig bekosta utbildning för examen/certifiering.

Liksom för ett år sedan är fortbildningsandelen högst inom den offentliga *hälso- och sjukvården* (68 procent i (*Tabell 17*), 78 procent i medeltal 2009-2010 (*Tabell 18*)) som fort- och vidareutbildar sig. Liksom för ett år sedan lyfts kognitiv beteendeterapi fram som ett prioriterat satsningsområde för fortbildningen inom ÅHS.

Som framgår av *Tabell 17* har de *skolanställda* den näst högsta fortbildningsfrekvensen av de offentliganställda (61 procent ifjol 59 procent i år). Det vanligaste ämnet för fortbildning inom skolan är IT, och ämnesspecifik fortbildning, och dessa förekommer i uteslutande vid enstaka utbildningstillfällen.

Tabell 17. Fortbildning inom den offentliga sektorn (procentandelar och antal personer) 2009-2010

	2009		2010	
	Procent	Antal	Procent	Antal
Totalt	53	1 806	50	1 720
Hälso- och sjukvården	88	758	68	594
Skolorna	61	398	59	368
Kommunsektorn, exklusive skolorna	41	518	43	587
Landskapsförvaltningen och landskapsregeringen underställda enheter	25	109	32	124
Staten	14	24	23	48

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

De anställda inom *kommunsektorn* har i år en fortbildningsfrekvens på 41 procent (*Tabell 17*). Inom denna sektor ligger tyngdpunkten på fortbildning inom den sociala sektorn; det vill säga äldreomsorg, barndagvård, och socialvård.

Inom den *statliga sektorn* som helhet är fortbildningsfrekvensen låg, knappt var fjärde anställd fortbildar sig (23 procent). Fortbildningsfrekvensen varierar dock kraftigt mellan olika enheter, den är högst vid juridiskt inriktade enheter. I stort sett all fortbildning sker vid enstaka utbildningstillfällen.

Tabell 18. Fortbildning inom den offentliga sektorn (procentandelar) 2009-2010

	Medeltal 2009-2010 (Procent)
Totalt	52
Hälso- och sjukvården	78
Skolorna	60
Kommunsektorn, exklusive skolorna	42
Landskapsförvaltningen och landskapsregeringen underställda enheter	29
Staten	19

Anm.: Talen är avrundade

Källa: ÅSUBs arbetskraftsenkäter

Svaren på frågan om vilket område man främst planerar att satsa på skiljer sig av naturliga skäl mellan enheterna och myndigheterna. Där förekommer så vitt skilda ämnen som lantmåteriteknik, personalförvaltning, ekonomi, kundbetjäning, fortsättningskursen för sjöbevakare, språkstudier i finska, nya lagar, beskattning av personkunder, FPAs förmånsutbildning.

7. Bedömning av yrkeskvalifikationer inhämtade utomlands inom den offentliga sektorn

På uppdrag av Utbildningsavdelningen vid Ålands landskapsregering ställde vi för tredje året i följd i arbetskraftsenkäten till den offentliga sektorn två frågor om bedömningen av utländska yrkeskvalifikationer. Den första frågan löd: "Hur stort är ert nuvarande behov av bedömning av yrkeskvalifikationer som inhämtats utomlands?" Vi bad respondenterna uppge antal fall per år, där sådana bedömningar aktualiserats.

Vi bad också de svarande uppskatta hur behovet av sådana bedömningar skulle utvecklas under det närmaste året. Frågan vi ställde var: "Uppskatta ert behov under det kommande året av bedömning av yrkeskvalifikationer som inhämtats utomlands?" Alternativen som gavs var: 'minskar', 'stabilt', 'ökar'.

Inom den *statliga sektorn* har man inte haft ett enda fall av att bedöma yrkeskvalifikationer som förvärvats utomlands. Att någon förändring skulle vara förestående tror man inte heller inom den statliga sektorn.

Inom den *kommunala sektorn*, skolorna frånräknade, bedömer man att man för närvarande har sammanlagt cirka 5 fall per år där man behöver bedöma utomlands inhämtade yrkeskvalifikationer. (Uppskattningen låg på 14 för ett år sedan och 8 året innan det). En stor majoritet av kommunerna och kommunalförbunden trodde att behovet av denna typ av bedömningar skulle komma att hålla sig stabilt under det närmaste året.

Inom *landskapsförvaltningen och landskapet underställda enheter och myndigheter* uppskattar man att behovet av validering av utländsk yrkeskompetens kan komma att öka något under den närmaste framtiden.

Inom *skolorna* verkar behovet av att bedöma utländska yrkeskvalifikationer vara förhållandevis stort. Antalet fall per år av sådana bedömningar uppskattades till 27 (30 fall för ett år sedan). Förklaringen till detta är att en stor majoritet av de lärare som rekryteras utbildas i Sverige.

Den samlade bedömningen ser här ut att vara att behovet av validering av yrkeskvalifikationer inhämtade utomlands kommer att öka under den kommande 12-månadersperioden.

De flesta läkare som rekryteras till ÅHS är utbildade i Sverige, och där uppger man att man kommer att ha cirka 10 fall per år där man behöver bedöma i utlandet inhämtade yrkeskvalifikationer (14 för ett år sedan). Man tror också inom ÅHS att behovet av denna sorts bedömningar kommer att vara stabilt under det kommande året.

Referenser

ÅSUB Rapport 2006:2, *Det framtida behovet av utbildning på Åland*

ÅSUB (2006) *Företagens kompetensbehov 2006*

ÅSUB (2007) *Företagens kompetensbehov 2007*

ÅSUB Rapport 2008:2, *Konjunkturläget våren 2008*

ÅSUB Rapport 2008:6, *Arbetsmarknadsbarometern våren 2008*

ÅSUB Rapport 2009:4, *Konjunkturläget våren 2009*

ÅSUB Rapport 2009:8, *Arbetsmarknadsbarometern våren 2008*

ÅSUB Rapport 2010:1, *Konjunkturläget våren 2010*

Bilaga 1: Klassificeringar

Yrkesklassificering: Aggregering av huvudgrupperna i Yrkesklassificeringen 2001

I.	Lednings-, specialist- och expertarbete	{	<u>1</u>	Chefer och högre tjänstemän
			<u>2</u>	Specialister
			<u>3</u>	Experter
II.	Kontor- och servicearbete	{	<u>4</u>	Kontorspersonal och personal i kundservicearbete
			<u>5</u>	Service-, försäljnings- och omsorgspersonal
III.	Manuellt arbete	{	<u>6</u>	Jordbrukare, skogsarbetare m.fl.
			<u>7</u>	Byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare
			<u>8</u>	Process- och transportarbetare
			<u>9</u>	Övriga arbetstagare
			(<u>0</u>)	Militärer

Branschindelning

1. Primär	{	I. Industri, bygg och primär
2. Livsmedelsindustri		
3. Övrig industri		
4. Vatten och el		
5. Bygg		
6. Handel	→	II. Handel
7. Hotell- och restaurang	{	III. Service
8. Transport- och kommunikation		
9. Bank- och försäkring		
10. Övriga tjänster		

Bilaga 2: Enkäter

- 1) Konjunkturenkäten våren 2010
- 2) Arbetskraftsenkäterna våren 2010. (Sidan 2 i enkäterna var lika utformad för alla)
 - a. Kommunsektorn (enkätens sida 1 och 2)
 - b. Skolorna (enkätens sida 1)
 - c. Statliga enheter (enkätens sida 1)
 - d. Hälso- och sjukvården (enkätens sida 1)
 - e. Landskapsförvaltningen och landskapsregeringen underställda myndigheter och enheter (enkätens sida 1)

Företag

A horizontal number line with 20 tick marks, labeled from 0 to 19. The line is used for plotting data points.

Kontaktperson

A horizontal number line with 20 tick marks, labeled from 0 to 19. The line is used for plotting data points.

Tel.:

Titel

Vill Ni ha Konjunkturrapporten som återrapportering? ☒ ja ☐ nej

Ert företags aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler)

Inom Åland (inklusive anställda ombord på åländska fartyg)

Utanför Åland

1. Konjunkturutsikterna i Er bransch kommer om 12 månader att vara:

☐ bättre ☐ oförändrade ☐ sämre

2. Kommer Ert företag om 12 månader att ha:

☐ expanderat ☐ bibehållit nuvarande storlek ☐ minskat eller upphört med verksamheten

3. Hur har omsättningen i Ert företag utvecklats jämfört med situationen för 12 månader sedan, i förhållande till den allmänna kostnadsutvecklingen? (År 2009 var inflationen 0,2 procent)

☐ snabbare ☐ lika snabbt ☐ långsammare

4. Hur kommer omsättningen att ha utvecklats om 12 månader i förhållande till den allmänna kostnadsutvecklingen?

☐ snabbare ☐ lika snabbt ☐ långsammare

5. Hur har lönsamheten i Ert företag utvecklats jämfört med situationen för 12 månader sedan?

☐ förbättrats ☐ oförändrad ☐ försämrats

6. Hur kommer lönsamheten att ha utvecklats om 12 månader?

☐ förbättrats ☐ oförändrad ☐ försämrats

7. Har antalet anställda i Ert företag, jämfört med situationen för 12 månader sedan:

☐ ökat ☐ oförändrad ☐ minskat

8. Kommer antalet anställda i Ert företag om 12 månader att:

☐ ha ökat ☐ vara oförändrad ☐ ha minskat

9. Hur har investeringarna i byggnader och maskiner förändrats jämfört med för 12 månader sedan:

☐ ökat betydligt ☐ motsvarar årligt slitage och avskrivningar ☐ minskat betydligt

10. Hur kommer investeringarna att ha utvecklats om 12 månader:

☐ ökat betydligt ☐ motsvara årligt slitage och avskrivningar ☐ minskat betydligt

7143412057

11. Hur många anställda, omräknat till helårstjänster uppskattar Ni att Ert företag kommer att ha om ett år?

Inom Åland (inkl. eventuella arbetsplatser på åländska fartyg)
Antal:

Utanför Åland
Antal:

12. Uppskatta antalet nyanställningar, ersättande och nya, omräknat till helårstjänster i Ert företag om ett år.

a) Inom Åland (inkl. eventuella arbetsplatser på åländska fartyg)

b) Utanför Åland

Antal nyanställningar/
helårstjänster
sammanlagt (a+b)

 0

Om Ni svarat '0' (inga nyanställningar) på ovanstående fråga, gå direkt till fråga 15!

13. Om Ni planerar att nyanställa under det kommande året, vilken yrkesinriktning kommer Ni att efterfråga mest? (Avser arbetsställen inom och utanför Åland).

Uppskatta antal omräknat till heltidstjänster! (Sammanlagda antalet bör summera till a+b i fråga 12)

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Chefer inom ekonomi, administration och personal		Serveringspersonal	
Sekreterare, dataregistrerare, fakturerare		Kaptener, styrmän, maskinbefäl	
Kundservice inom penningtrafik		Däcksmanskap, maskinpersonal	
Övrig kontorspersonal		Fordonsförare, chaufförer	
Dataspecialister (programmerare och liknande)		Drifts- och verksamhetschefer	
Dataoperatörer, tekniker och liknande		Byggnadshantverkare, VVS	
Försäljare, butikskassörer		Elektriker, elmontörer	
Fiskodlingsarbetare		Maskinmontörer, -reparatörer	
Kockar, storhushållspersonal		Fastighetsskötsel, städning	
Annat - vad?		Frisörer, kosmetologer, m.fl.	

Summa nyanställningar
Obs! Summan bör vara = a+b under fråga 12

 0

14. Om Ert företag efterfrågar en särskild yrkesinriktning, vilken tror Ni kommer att vara svårast att få tag på under det kommande året? (Se ovan). Texta och förkorta vid behov!

15. Hur stor andel av Er personal uppskattar Ni att i nuläget fortbildar sig per år?

☐ 0-20% ☐ 20-40% ☐ 40-60% ☐ 60-80% ☐ 80-100%

16. Inom vilket område tror Ni att Ni främst kommer att satsa på fortbildning/vidareutbildning under det närmaste året? Texta och förkorta vid behov!

17. Vilken slags fortbildning/vidareutbildning kan Ert företag tänka sig bekosta under det närmaste året?

☐ enskilda, kortare utbildningstillfällen ☐ utbildning för examen/certifiering (Ett eller två kryss!)

Stort tack för Er medverkan!

0369471932

Skriv ut

Tom formuläret

Skicka

Avdelning/enhet

Kontaktperson

1. Er aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler): _____

2. Hur många anställda (omräknat till helårstjänster) uppskattar ni att ni kommer att ha om ett år? _____

3. Uppskatta antalet nyanställningar under de kommande 12 månaderna. (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster): _____

Obs! Samma som summan i fråga 4!

4. Om ni planerar att nyanställa under den kommande 12-månadersperioden. Vilken yrkesinriktning kommer ni att efterfråga? (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster. Anställningarnas omfattning anges med heltal, och vid behov med en eller två decimaler).

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Chefer inom ekonomi, administration och personal	_____	Övrig kontorspersonal	_____
Specialister inom data, teknik, naturvetenskap 1)	_____	Barnskötare, familjedagvårdare, m.fl.	_____
Specialister inom samhälls- och socialvetenskap 2)	_____	Primärskötare, närvårdare, m.fl.	_____
Specialister inom agrikultur och forstvetenskap 3)	_____	Hemvårdare, personliga assistenter m.fl.	_____
Barnträdgårds-/förskollärare	_____	Brandmän	_____
Arkivarier, bibliotekarier, spec. inom museisektor	_____	Restaurang- storhushållspersonal, kockar	_____
Tekniska experter 4)	_____	Byggnads- reparationsarbetare o. likn. 5)	_____
Hamntrafikledare	_____	Fastighetsskötare m.fl.	_____
Sjukskötare m.fl.	_____	Sjukhus-/vård- och köksbiträden, städare m.fl.	_____
Handledare, socialsektorn (ungdomsledare m.fl.)	_____	Gatu- och anläggningsarbetare	_____
Sekreterare, textbehandlare, mfl	_____	Annat - vad? (Förkorta vid behov)	_____
		Antal:	_____
		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	_____
		Antal:	_____
1) T.ex. dataspecialister, byggmästare, väg- planerings, och projektingenjörer, arkitekter, planerare			
2) T.ex. socialarbetare, inkl. socialsekreterare, socialinspektörer, psykologer, ekonomer, m.fl. (ej jurister)			
3) T.ex. skogsbruksingenjörer och -planerare, lantbruksinspektörer, biologer, miljöhandläggare, inspektörer och -ingenjörer			
4) T.ex. byggnads- och brandsinspektörer, arbetsledare, eltekniker			
5) inkl. montörer			
		Antal nyanställningar totalt :	_____

Fortsätt på nästa sida!

Kontroll (skall vara = 0)

4659041470

Avdelning/enhet

Kontaktperson

1. Er aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler):

2. Hur många anställda (omräknat till helårstjänster) uppskattar ni att ni kommer att ha om ett år?

3. Uppskatta antalet nyanställningar under de kommande 12 månaderna. (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster):

Obs! Samma som summan i fråga 4!

4. Om ni planerar att nyanställa under den kommande 12-månadersperioden. Vilken yrkesinriktning kommer ni att efterfråga? (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster. Anställningarnas omfattning anges med heltal, och vid behov med en eller två decimaler).

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Verksamhetschefer, rektorer		Övrig personal i kundservice 1)	
Universitets- och högskolelärare		Bibliotekarier	
Ämneslärare och lektorer		Restaurang- storhushållspersonal, kockar	
Klasslärare		Fastighetsskötare, städare, köksbiträden	
Speciallärare		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
Studiehandledare			
Ungdoms-, sysselsättningsledare m.fl.		Antal:	
Sekreterare, textbehandlare, mfl		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
Övrig kontorspersonal		Antal:	
		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
		Antal:	

1) T.ex. receptionister

Antal nyanställningar totalt :

Kontroll (skall vara = 0)

Fortsätt på nästa sida!

8957629275

Avdelning/enhet

Kontaktperson

1. Er aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler):

2. Hur många anställda (omräknat till helårstjänster) uppskattar ni att ni kommer att ha om ett år?

3. Uppskatta antalet nyanställningar under de kommande 12 månaderna. (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster):

Obs! Samma som summan i fråga 4!

4. Om ni planerar att nyanställa under den kommande 12-månadersperioden. Vilken yrkesinriktning kommer ni att efterfråga? (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster. Anställningarnas omfattning anges med heltal, och vid behov med en eller två decimaler).

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Chefer inom ekonomi, administration och personal		Försäkringshandläggare m.fl.	
Specialister inom juridik		Övrig kontorspersonal	
Sjö- flyg- och, hamntrafikbefäl, mfl		Övrig personal i kundservice 2)	
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer		Restaurang- storhushållspersonal, kockar	V
Tulltjänstemän		Fastighetsskötare, städare, köksbiträden	
Gräns- och sjöbevakare		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
Skatteberedare och -inspektörer			
Administrativa tjänstemän 1)		Antal:	
Kommissarier och överkonstaplar		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
Sekreterare, textbehandlare, mfl		Antal:	V
		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
		Antal:	
		Antal:	

1) T.ex. rättegångsombud

2) T.ex. receptionister, telefonister, m.fl.

Antal nyanställningar totalt : < V

Kontroll (skall vara = 0)

Fortsätt på nästa sida!

4562628025

Avdelning/enhet

Kontaktperson

1. Er aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler):

2. Hur många anställda (omräknat till helårstjänster) uppskattar ni att ni kommer att ha om ett år?

3. Uppskatta antalet nyanställningar under de kommande 12 månaderna. (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster):

Obs! Samma som summan i fråga 4!

4. Om ni planerar att nyanställa under den kommande 12-månadersperioden. Vilken yrkesinriktning kommer ni att efterfråga? (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster. Anställningarnas omfattning anges med heltal, och vid behov med en eller två decimaler).

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Överläkare, specialläkare, m.fl.		Sjukskötare, röntgenskötare m.fl.	
Överskötare och avdelningsskötare		Restaurang- storhushållspersonal, kockar	
Socialarbetare		Primärskötare, närvårdare, m.fl.	
Barnmorskor		Barnskötare, familjedagvårdare, m.fl.	
Hälsovårdare		Hemvårdare, personliga assistenter m.fl.	
Fysio- och ergoterapeuter		Sjukhus- och vårdbiträden	
Sekreterare, dataregistrerare m.fl.		Köksbiträden	
Övrig kontorspersonal		Städare	
		Fastighetsskötare	
Annat - vad? (Förkorta vid behov)			
		Antal:	
Annat - vad? (Förkorta vid behov)			
		Antal:	

Antal nyanställningar totalt :

Fortsätt på nästa sida!

Kontroll (skall vara = 0)

7640167528

Avdelning/enhet

Kontaktperson

1. Er aktuella personalstyrka omräknat till helårstjänster? (Vid behov använd en eller två decimaler):

2. Hur många anställda (omräknat till helårstjänster) uppskattar ni att ni kommer att ha om ett år?

3. Uppskatta antalet nyanställningar under de kommande 12 månaderna. (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster):

Obs! Samma som summan i fråga 4!

4. **Om ni planerar att nyanställa under den kommande 12-månadersperioden. Vilken yrkesinriktning kommer ni att efterfråga?** (Avser ersättande och helt nya anställningar omräknade till heltidstjänster. Anställningarnas omfattning anges med heltal, och vid behov med en eller två decimaler).

Yrkesgrupp	Antal	Yrkesgrupp	Antal
Chefer inom ekonomi, administration och personal		Kommissarier och överkonstaplar	
Specialister inom juridik		Sekreterare, textbehandlare, mfl	
Specialister inom data, teknik, naturvetenskap 1)		Övrig kontorspersonal	
Specialister inom samhälls- och socialvetenskap 2)		Restaurang- storhushållspersonal, kockar	
Specialister inom agrikultur och forstvetenskap 3)		Poliser	
Arkivarier, bibliotekarier, spec. inom museisektor		Byggnads- reparationsarbetare o. likn. 5)	
Tekniska experter 4)		Fordons-/arbetsmaskinförare	
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer		Fastighetsskötare, städare, köksbiträden	
Besiktningstekniker		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
Sjöbefäl, hamntrafikledare, mfl			Antal:
Däcks-, maskinpersonal, m.fl. sjötrafikanbetare		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
			Antal:
		Annat - vad? (Förkorta vid behov)	
			Antal:
		Antal nyanställningar totalt :	

1) T.ex. dataspecialister, byggmästare, väg- planerings, och projektingenjörer, arkitekter, planerare

2) T.ex. socialarbetare, inkl. socialsekreterare, socialinspektörer, ekonomer, m.fl. (ej jurister)

3) T.ex. skogsbruksingenjörer och -planerare, lantbruksinspektörer, biologer, miljöhandläggare, inspektörer och -ingenjörer

4) T.ex. byggnads- och brandinspektörer, arbetsledare, eltekniker

5) inkl. montörer

Fortsätt på nästa sida!

Kontroll (skall vara = 0)

0316347543

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomisk-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSBYRÅ

Tfn +358 (0)18 25490
Fax +358 (0)18 19495
info@asub.ax
www.asub.ax

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX-22 111 MARIEHAMN